

5.1.2.4. Tereny zieleni

Z terenów zieleni urządzonej na obszarze miasta istnieją:

- tereny parkowe i skwer, położone w śródmieściu miasta,
- ogrody działkowe przy ul. Prostej i Lipowej,
- cmentarze po obu stronach u wylotu drogi do Białowieży,

5.2. Struktura własnościowa nieruchomości

W strukturze własnościowej nieruchomości (poza nieruchomościami i gruntami osób fizycznych) w gminie miejskiej Hajnówka występują nieruchomości, które można usystematyzować następująco:

- nieruchomości gminy miejskiej Hajnówka,
- nieruchomości Skarbu Państwa,
- grunty własne osób prawnych (przedsiębiorstwa, spółdzielnie, spółki z o.o., spółki cywilne itp.),
- wspólnoty wyznaniowe,
- wspólnoty gruntowe.

5.2.1. Nieruchomości gminy miejskiej stanowią grunty:

- oddane w użytkowanie wieczyste,
- stanowiące zasób gruntów własnych gminy.

Obejmują one w większości tereny istniejących i projektowanych usług podstawowych, urządzeń komunalnych, przedsiębiorstw i instytucji świadczących usługi na rzecz miasta, ogrodów działkowych, budownictwa mieszkaniowego spółdzielczego i działek budownictwa jednorodzinnego oraz ulic miejskich.

Nieruchomości komunalne odgrywają kluczową rolę w gospodarce miejskiej. Zabezpieczają tereny dla inwestycji prowadzących działalność na rzecz miasta i jego mieszkańców oraz tereny rozwojowe dla potrzeb inwestycyjnych miasta. Położenie nieruchomości warunkuje rozwój przestrzenny poszczególnych funkcji i świadczy o właściwej gospodarce gruntami w mieście.

5.2.2. Nieruchomości Skarbu Państwa stanowią grunty:

- zasoby własne,
- przekazane w użytkowanie wieczyste osobom prawnym,
- Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- Nadleśnictwa Hajnówka,
- PKP,
- zarządów dróg wojewódzkich i powiatowych.

Na terenie zainwestowania miejskiego są to głównie grunty: usług ponadlokalnych (szkolnictwo, zdrowie), instytucji samorządowych i państwowych zarządzanych przez powiat i województwo oraz zakładów produkcyjnych, usługowych i gospodarczych.

Grunty Nadleśnictwa Hajnówka (poza kompleksami leśnymi) i Agencji Własności Rolnej nie tworzą kompleksów gruntów. Funkcjonują w rozproszeniu, położone są częściowo w zainteresowaniu inwestycyjnym miasta. Są to przeważnie grunty przekazane przez rolników w zamian za rentę lub emeryturę.

5.2.3. Nieruchomości własne osób prawnych

W tej grupie nieruchomości są to grunty przedsiębiorstw, spółdzielni, spółek z o.o., spółek cywilnych i innych instytucji. Poza bazą GS, skupioną na większym obszarze, są to grunty o niewielkich powierzchniach, rozproszone po całym mieście.

5.2.4. Grunty parafialne

Są to grunty parafii rzymskokatolickich i parafii prawosławnych oraz innych związków

wyznaniowych i kościołów. Do nich należą grunty pod obiektami sakralnymi, kościelnymi i cmentarzami.

5.2.5. Wspólnoty gruntowe

Wspólnoty gruntowe obejmują grunty rolne położone w różnych częściach miasta. Ich wielkości powierzchniowe i rozmieszczenie nie będą miały wpływu na rozwój przestrzenny miasta, są poza zainteresowaniem inwestycyjnym. Natomiast odgrywać będą ważną rolę w strukturze elementów przyrodniczych miasta.

5.3. Struktura przestrzenna miasta.

Analiza i ocena poszczególnych elementów struktury przestrzennej miasta, służąca określeniu uwarunkowań i problemów, uwzględnia w szczególności:

- przeznaczenie i rozmieszczenie stref i obszarów o różnym sposobie użytkowania i zagospodarowania, wynikające z ustaleń obowiązujących planów miejscowych,
- stopień i stan zagospodarowania obszarów oraz ocenę części nie zagospodarowanych lub wymagających przekształceń istniejącego zagospodarowania,
- możliwości i kierunki rozwoju terenowego zabudowy i zagospodarowania na tereny otwarte,
- stopień wyposażenia w infrastrukturę społeczną i techniczną oraz potrzeby i możliwości jej rozbudowy lub uzupełnień i przekształceń,
- powiązania komunikacyjne zewnętrzne i wewnętrzne w relacjach: mieszkanie - usługi - praca - wypoczynek,
- wartość przyrodnicza i rolnicza terenów otwartych, ich struktury własnościowe zagrożenia i pożądane kierunki przekształceń.

Strukturę przestrzenną miasta Hajnówka tworzą:

a) strefa zainwestowania, w której wyodrębnia się:

- obszar wschodni zainwestowania, na wschód od terenów kolejowych w śródmieściu i torów kolejowych do Siemianówki i Białowieży,
- obszar zachodni zainwestowania, na zachód od terenów kolejowych w śródmieściu i torów kolejowych do Bielska Podlaskiego i Czeremchy,
- obszar północno-centralny obejmujący osiedla Paszki, Mazury i Międzytory oraz tereny kolejowe.

b) strefa terenów otwartych, a w niej obszary:

- fragment obszaru chronionego krajobrazu Puszczy Białowieskiej,
- fragment rezerwatu krajobrazowego im. Prof. Wł. Szafera,
- użytków ekologicznych,
- rzek i dolin rzecznych Leśnej, Chwiszczy oraz innych cieków (bez nazwy) i ich dolin,
- parków, skwerów, cmentarzy, ogrodów działkowych,
- lasów,
- upraw polowych.

5.3.1. Obszar wschodni zainwestowania miasta

Na wschodnim obszarze zainwestowania miasta zostały skupione podstawowe funkcje miejskie z zakresu usług i administracji, przemysłu i mieszkalnictwa.

Struktura przestrzenna tej części miasta ukształtowała się następująco:

- 1) Układy przestrzenne miasta z lat 30-tych XX wieku z zachowaną siecią uliczną i architekturą. Obejmują 3 fragmenty miasta tj. centralny ograniczony ulicami: Lipowa, 11 Listopada, Batorego, Jagiełły i 3 Maja, osiedle Placówka i fragment dawnego osiedla robotniczego pracowników tartacznych w rejonie ulic: Piłsudskiego, Kraszewskiego, Prusa, Sienkiewicza i Żeromskiego. Obszary powyższe wymagają opracowania studium historyczno-urbanistycz-

nego w celu określenia stref ochrony i elementów do zachowania.

- 2) Pozostałe fragmenty zabudowy jednorodzinnej z okresu międzywojennego ulegające dalszym przekształceniom przez modernizację i rozbudowę, zmiany funkcji realizacji na wolnych terenach położone w niewielkich zespołach na obszarze całego miasta.
- 3) Nowozrealizowane i w realizacji osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, położone w północnej części miasta. W perspektywie zabudowa jednorodzinna będzie rozwijana do granic miasta z możliwością przyszłościowego wejścia na teren gminy.
- 4) Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna zrealizowana w okresie powojennym, tworząca zespoły:

- przy ul. Lipowej i ul. Batorego (os. Lipowa i Kolejowe),
- przy ul. Batorego i ul. 3-go Maja (os. Millenium i Centrum),
- os. Międzyzakładowe przy ul. A. Zina,
- przy ul. Armii Krajowej, ul. Piłsudskiego i 3-go Maja (os. Hajnówka I, II i III).
- osiedle Przyszpitalne.

Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna charakteryzuje się dobrymi i średnimi stanami technicznymi, głównie grzebieniowym układem przestrzennym budynków, dobrą dostępnością do usług podstawowych i ponadpodstawowych. Z wyjątkiem os. Przyszpitalnego są to osiedla bez możliwości rozwoju terytorialnego.

- 5) Usługi podstawowe i ponadpodstawowe o charakter ogólnie miejskim i powiatowym, głównie na działkach wydzielonych z zakresu szkolnictwa podstawowego (4 szkoły), szkół średnich (2 Licea Ogólnokształcące i Zespół Szkół Zawodowych), zdrowia (przychodnie, szpital, domy pomocy społecznej), administracji miejskiej, gminnej i powiatowej, handlu i gastronomii oraz obiektów kultu religijnego, charakteryzują się w szczególności:

- równomiernym nasyceniem całego śródmieścia z zarysowanym zgrupowaniem wzdłuż głównych ulic miejskich - ul. Batorego, 3-go Maja, Parkowej, Zina, Piłsudskiego i Armii Krajowej,
- dobrymi stanami technicznymi,
- możliwościami rozbudowy i lokalizacji nowych usług.

- 6) Trzy zespoły zabudowy przemysłowej i działalności gospodarczej:

- a) pierwszy zespół (Gryfskand sp. z o.o. w Gryfinie Zakład Produkcyjny w Hajnówce, Polska Telefonii Komórkowa „Centertel”, sklepy PSS Społem, kaszarnia, mieszalnia pasz, stacja paliw, sklepy spożywcze i przemysłowe) położony przy ul. Białostockiej,

- stany techniczne obiektów – różne,
- niepełne uzbrojenie techniczne - brak w części kanalizacji sanitarnej,
- istnieją możliwości terenowe (w ramach terenów wyznaczonych w planie) rozwoju zespołu przemysłowo-gospodarczego w kierunku północnym,

- b) drugi zespół przemysłowy, zlokalizowany w centralnej części miasta przy ulicach: Batorego, 3-ga Maja, Armii Krajowej, 11 Listopada. W tym rejonie miasta funkcjonują następujące zakłady: **Fabryka Mebli „Forte” S.A. Oddział w Hajnówce**, Zakłady Maszynowe „Hamech” i Kolejki Leśne,

- stany techniczne obiektów – dobre,
- rozwój możliwy poprzez modernizację i rozbudowę na własnych działkach,
- pełne uzbrojenie techniczne,

- c) trzeci zespół działalności gospodarczej i usługowej, położony przy ul. Białowieskiej; funkcjonują tu następujące zakłady:

- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Zakład Komunikacji Miejskiej, Weterynaria, Spółka „Runo”, piekarnia PSS „Społem”, hurtownia „Awers”, Zakład Stolarski, Mieszalnia Pasz, sklepy spożywcze i przemysłowe,
- stany techniczne obiektów - średnie i dobre,
- podstawowe uzbrojenie techniczne,
- możliwości rozwojowe terenowe - tereny PKP.

5.3.2. Obszar zachodni zainwestowania miasta

Na zachodnim obszarze zainwestowania miasta zostały skupione funkcje mieszkaniowe, rolnicze, przemysłu i przetwórstwa spożywczego, zbytu płodów rolnych i zaopatrzenia rolnictwa, urządzeń infrastruktury technicznej. Obszar zachodni miasta posiada następująco ukształtowaną strukturę przestrzenną zabudowy:

- 1) osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:
 - a) Stara Judzianka zrealizowana w okresie przedwojennym jako budownictwo bliźniacze na regularnym podziale geodezyjnym i siatce ulic. W okresie powojennym nastąpił rozwój osiedla poprzez rozbudowę istniejącej zabudowy oraz powstania kilku ciągów zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej na kierunku północnym i zachodnim od istniejącego osiedla.
 - b) Osiedle Duboisa z regularnym układem ulicznym realizowane w okresie przed i powojennym w formie zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej i bliźniaczej.
 - c) Osiedla Nowa Leśna i Wrzosowa powstały w wyniku podziału w okresie powojennym gruntów górniańskich na działki budowlane. Są to osiedla z nową zabudową głównie wolnostojącą i fragmentarycznie bliźniaczą. Poważniejsze rezerwy terenowe występują na osiedlu Wrzosowa oraz w północnej części osiedla Nowa Leśna.

Wszystkie osiedla wyposażone są w wodociąg i częściowo kanalizacje deszczową. Występuje potrzeba budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej, a w przyszłości gazyfikacji.

- 2) Osiedla o przewadze zabudowy zagrodowej: Górna, Nowa Judzianka, Poryjewo i Wydmuchowo. Są to wsie i kolonie wiejskie włączone w granice administracyjne miasta, obsługujące tereny rolne w tej części miasta. Zarysowują się tendencje wtórnych podziałów geodezyjnych i wprowadzenia zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług.
- 3) Usługi podstawowe i ponadpodstawowe, głównie na działkach wydzielonych z zakresu usług osiedlowych: szkoła podstawowa, cerkiew, drobny handel, rzemiosło i gastronomia oraz Zespół Szkół Rolniczych przy ul. Górnej. Zarysowuje się niedobór usług i występują długie drogi dojazdów do nich. Występują możliwości terenowe do rozbudowy i lokalizacji nowych usług.
- 4) Dwa zespoły zabudowy przemysłowej i gospodarczej:
 - a) Pierwszy zespół (Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” – biura GS, rozlewnia napoi, piekarnia, sklep spożywczy i przemysłowy, składnica maszyn rolniczych, hydrofornia i punkt skupu złomu, Handlowo-Produkcyjna Spółdzielnia Pracy - biura, spółdzielnia krawiecka „Taylor” ze sklepem, warsztat naprawy samochodów, sprzedaż mebli, magazyny Farm-Forest (przeróbka drewna), sprzedaż węgla, sklepy spożywcze i przemysłowe oraz Hajnowskie Centrum Wspierania Biznesu) położony przy ul. Górnej.
 - Stany techniczne obiektów - średnie.
 - Niepełne uzbrojenie techniczne - brak kanalizacji sanitarnej.
 - Ograniczone możliwości terenowe rozwoju zespołu przemysłowo-gospodarczego.
 - b) Drugi zespół przemysłowo-gospodarczy zlokalizowany przy ul. Warszawskiej w rejonie osiedli Nowa Leśna i Judzianka.
 - W tym rejonie miasta funkcjonują następujące zakłady: Zakład Mleczarski Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Hajnówce, Salon samochodowy Auto Fiat ze stacją obsługi, areszt śledczy, Spółdzielnia Pracy Chronionej „Europostęp” (produkcja odzieży ochronnej, przychodnia zakładowa, sklep z materiałami budowlanymi sanitarnymi, zakłady stolarskie, sprzedaż materiałów budowlanych) oraz budynek adaptowany na potrzeby sądu, „BOS” S.A. firma z siedzibą w Białymstoku - były „Rejon Las” zajmująca się skupem runa leśnego i przeróbką drewna.
 - Stany techniczne budynków bardzo dobre i dobre.
 - Tereny posiadają podstawowe uzbrojenia techniczne- elektroenergetyka, woda, kanalizacja sanitarna.

- Ograniczenia fizjograficzne rozwoju w okresie perspektywicznym zespołu przemysłowo-usługowego i gospodarczego
- c) Na zachodnim obszarze zainwestowania miasta funkcjonują i są projektowane obiekty infrastruktury technicznej miasta:
 - miejska oczyszczalnia ścieków,
 - zakładowa oczyszczalnia ścieków zakładu mleczarskiego,
 - przepompownia ścieków - była oczyszczalnia miejska,
 - wysypisko nieczystości stałych - istniejące i projektowane,
 - studnie głębinowe, hydrofornia.

5.3.3. Obszar północno-centralny zainwestowania miasta

Na północno-centralnym obszarze zainwestowania miasta zostały skupione funkcje mieszkaniowe, rolnicze, działalności gospodarczej, urządzeń infrastruktury technicznej, usług podstawowych i komunikacji kolejowej.

Obszar północno-centralny miasta posiada następująco ukształtowaną strukturę przestrzenną miasta:

- 1) Osiedle zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej Mazury w rejonie ulicy Nowowarszawskiej. Charakteryzuje się dobrymi stanami technicznymi budynków, pełnym uzbrojeniu technicznym, bez możliwości dalszego rozwoju terytorialnego.
- 2) Osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej: Paszki przy ulicy Bielskiej, Nowowarszawskiej i Dolnej. Poza zabudową zagrodową, pochodzącą z okresu przedwojennego (przebudowana i przekształcona w okresie późniejszym) większość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej była realizowana w okresie powojennym, w wyniku nowych podziałów geodezyjnych głównie gruntów dolniańskich włączonych w granice administracyjne miasta.
- 3) Na obszarze północno-centralnym nie występują usługi ponadlokalne. Z usług podstawowych funkcjonują Szkoła Podstawowa Nr 6, gimnazjum i Kościół Adwentystów Dnia Siódmego oraz usługi osiedlowe z zakresu handlu, rzemiosła i gastronomii. Przy przewadze na tym obszarze ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej zarysowuje się problem długich dojazdów do poszczególnych usług.
- 4) Jeden zespół działalności gospodarczo-usługowej położony przy ulicach Targowa i Prosta oraz funkcjonujące i projektowane obiekty działalności gospodarczej i infrastruktury technicznej działającej na pojedynczych lokalizacjach.
 - W zespole przy ul. Targowej i Prostej zlokalizowane są następujące obiekty: „Eltor” Przedsiębiorstwo Elektryfikacji Wsi i Rolnictwa, zakłady kotłarskie „Moderator”, baza maszyn rolniczych, sprzedaż materiałów budowlanych i wykończenia mieszkań, skup runa leśnego, posterunek energetyczny, rozdzielnia energetyczna, targowica miejska.
 - Na samodzielnych wydzielonych działkach działają i są projektowane następujące obiekty działalności gospodarczo-usługowej: Zarząd Dróg Powiatowych, komis samochodowy, stacja benzynowa i stacja obsługi samochodów.
- 5) Tereny kolejowe, w skład których wchodzi następujące tereny: czynnych torowisk do Sieмянówki i Czeremchy, nieczynnych do Białowieży i Bielska Podlaskiego, terenów rozrządowych i bocznic, dworca kolejowego i obiektów gospodarczych kolei, garaży i parkingów, ogródków działkowych, lasów i nieużytków. Zarysowuje się problem zagospodarowania terenów nieczynnych torowisk i terenów wolnych od zabudowy i torowisk. Zagospodarowanie tych terenów powinno iść w następującym kierunku: przeniesienia dworca PKS na teren dworca PKP, zagospodarowanie w formie parków, zieleńców i ciągów pieszo-rowerowych oraz w części przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniowo-usługową.

5.4. Wnioski do planu zagospodarowania przestrzennego miasta.

5.4.1. Wnioski o zmianę ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka

Urząd Miejski przedłożył wykaz zawierający wnioski z propozycją zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówki. Wnioski indywidualne dotyczą przeznaczenia terenów rolnych na cele budowlane, głównie pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne oraz pod działalność gospodarczą i usługową.

Przy poszczególnych wnioskach zostało wyrażone stanowisko Burmistrza Miasta.

5.4.2. Uwagi do ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka

Po analizie stanu istniejącego zagospodarowania przestrzennego i ustaleń miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka nasuwają się następujące spostrzeżenia i wnioski do przeanalizowania w studium (w części kierunków rozwoju) i do uwzględnienia w planach miejscowych:

- 1) Zmiany przeznaczenia terenów położonych na wschód od szpitala między ulicami 9 Z i 11 L z terenów mieszkalnictwa na tereny rekreacji i wypoczynku.
- 2) Przeanalizowania zasadności przeznaczenia terenów na zachód od torów kolejowych do Siemianówki na cele przemysłowe.
- 3) Uwzględnienia wniosków parafii i kościołów na wyznaczenie cmentarzy.
- 4) Zmienić przeznaczenie terenów PKP nie wykorzystywanych aktualnie na cele kolejnictwa.
- 5) Przeanalizować możliwość przebiegu po nowej trasie zachodniej obwodnicy drogowej miasta.
- 6) **Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka w ramach działek o nr geod. 2676/13, 2678, 2676/4 i 2676/10 z przeznaczeniem w/w obszaru pod zabudowę usługową (pod planowaną przebudowę i rozbudowę aresztu śledczego).**
- 7) **Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka w ramach działek o nr geod. 2680/24 i 2680/25, przy ul. Słowackiego w Hajnówce z przeznaczeniem w/w obszaru pod zabudowę usługową (związaną z prowadzeniem schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz innych usług związanych z opieką nad zwierzętami).**
- 8) **Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka w ramach działek o nr geod. 1012/25, 1012/17, 1012/27, 1012/26 i 1012/9, przy ul. Żabia Górka w Hajnówce z przeznaczeniem w/w obszaru pod zabudowę przemysłowo - usługową.**

6. Komunikacja

System komunikacyjny miasta Hajnówka stanowi: sieć drogową, linie kolejowe i komunikacja autobusowa.

6.1 Sieć drogową

6.1.1 Drogi wojewódzkie

- 1) Przebieg dróg wojewódzkich ustalony został w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie ustalenia wykazu dróg krajowych i wojewódzkich oraz zarządzeniem Nr 10 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 22 sierpnia 2000 r. w sprawie nadania numerów dla dróg wojewódzkich. Klasy techniczne dróg wojewódzkich określa zarządzenie nr 10/2002 Dyrektora Podlaskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Białymstoku z dnia 10 kwietnia 2002 r. w sprawie podziału dróg wojewódzkich na klasy tech-

niczne, przy czym drogi wojewódzkie przebiegające przez teren miasta Hajnówka, a mianowicie droga Nr 685 Zabłudów - Narew - Nowosady - Hajnówka – Kleszczele i droga Nr 689 Zambrów - Bielsk Podlaski - Hajnówka - Białowieża - gr. państwa posiadają następujące klasy techniczne:

- klasa techniczna G (droga główna) - droga Nr 685 na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową Nr 19 w Zabłudowie do skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 689 (ul. 3-go Maja) w Hajnówce oraz droga Nr 689 na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową Nr 66 w m. Bielsk Podlaski do skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 685 (ul. Piłsudskiego) w Hajnówce;
- klasa techniczna Z (droga zbiorcza) - droga Nr 685 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 689 (ul. 3-go Maja) w Hajnówce do skrzyżowania z drogą krajową Nr 66 w m. Kleszczele oraz droga Nr 689 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 685 (ul. Piłsudskiego) w Hajnówce do granicy państwa.

2) Przepustowości dróg i prognozy ruchu przedstawiają się następująco:

- przepustowości dróg przy poziomie swobody ruchu D wynoszą Nr 685 - 1250 p/h przy szerokościach jezdni 7 m, 8 m, 9 m i 600 p/h przy szerokościach jezdni 5 m. Nr 689 – 1050 p/h przy szerokościach jezdni 6 m i 1250 p/h przy szerokości jezdni 8,5 m oraz 600 p/h przy szerokości jezdni 5m,
- prognoza ruchu do roku 2020 r.

Tabela nr 52

Nr 685	2000	2005	2010	2015	2020
Nowosady - Hajnówka	3011	3575	4329	5067	5931
Hajnówka - Kleszczele	1360	1315	1956	2289	2679
Nr 689					
Dzięciołowo - Hajnówka	3006	3569	4321	5059	5923
Hajnówka (przejście)	8354	9921	12012	14061	16459
Hajnówka - Białowieża	1161	2171	2629	3077	3602

- 3) Z porównania przepustowości w/w dróg z prognozowanymi natężeniami ruchu w 2020 r. wynoszącymi: Nr 685 - 563 p/h ($0,095 \times 5931 = 563$ i $0,095 \times 2679 = 254$) i Nr 689 -563 p/h, 1399 p/h i 342 p/h ($0,095 \times 5923 = 563$, $0,085 \times 16459 = 1399$ i $0,095 \times 3602 = 342$) wynika, że istniejące przekroje ulic przeniosą prognozowany ruch w 2020 r, za wyjątkiem ulic w ciągu drogi 689 przy przejściu przez m. Hajnówka.
- 4) Parametry techniczne i użytkowe drogi przyjmować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Obecnie obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430). **z późn.zm.).**
- 5) Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. Nr 204, poz. 2086 z dnia 24 sierpnia 2004 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o drogach publicznych) obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej, co najmniej:
- na terenie zabudowy miast i wsi 8 m,
 - poza terenem zabudowy 20 m.

3) Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (**Tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 19, poz.115, z późn.zm.),** obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej, co najmniej:

- a) na terenie zabudowy miast i wsi 8 m,
 - b) poza terenem zabudowy 20 m.
- 6) Na etapie przebudowy drogi należy uwzględnić aktualne przepisy, obecnie min. wymagania ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) Prawo ochrony środowiska (**Tekst jednolity: Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.**), dotyczące opracowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, z uwzględnieniem właściwej prognozy ruchu z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków realizacji zabudowy wymagającej ochrony w jej otoczeniu oraz ochrony istniejącej zwartej zabudowy przed uciążliwościami ruchu.
- 7) Uwzględnić właściwe parametry drogi w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, wynikających z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
- 8) Wprowadzić urządzenia zabezpieczające w miejscach największych możliwości powstania kolizji na drodze z ruchem lokalnym i pieszym.
- 9) Wykonać zabezpieczenia istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej przed uciążliwościami ruchu samochodowego np. poprzez montaż okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej, w miejscach wskazanych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
- 10) Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście i miasta z obszarem gminy i siedzibami sąsiednich gmin wymagać będzie:
- a) na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic leżących w ciągu dróg wojewódzkich Nr 685 i 689,
 - b) wykonania chodników na całej długości zabudowy ulic celem wyeliminowania ruchu pieszego z jezdni,
 - c) likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie kanalizacji ruchu, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej oraz dostosowania przejść dla ludzi niepełnosprawnych,
 - d) minimalizowania ilości nowych włączeń ulic i zjazdów, zwłaszcza z lewoskrętami z wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów budowlanych i uzgodnienia ich z zarządcą drogi,
 - e) rezerwowania terenów wolnych od zabudowy (szczególnie na skrzyżowaniach) w celu wykonania w przyszłości obejścia po stronie zachodniej m. Hajnówki i planowanych połączeń z układem miejskim, jak pokazano na rysunku „kierunków studium”.

6.1.2 Drogi powiatowe

1. Na mocy uchwały Nr 66/766/04 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie nadania numerów dla dróg powiatowych na terenie województwa podlaskiego na obszarze miasta Hajnówka występują następujące drogi powiatowe i ulice zaliczone do dróg powiatowych.
- a). drogi powiatowe
 - Nr 1623 B – Hajnówka (ul. Dolna i Targowa) – Puciska – Czyżyki – Nowokornino
 - Nr 1624 B – Hajnówka – Bielszczyzna – Dubiny
 - Nr 1648 B – Hajnówka (ul. Lipowa) – Lipiny
 - Nr 1652 B – Poryjewo – Orzeszkowo – Jakubowo – Piaski – Zabagonie – Długi Bród – Wiluki – Opoka Duża – Wólka Terechowska – Czeremcha (osada)
 - b). ulice miejskie zaliczone do kategorii dróg powiatowych:

Nr 2323 B – Górna, Wrzosowa

Nr 2324 B – Armii Krajowej

Nr 2325 B – Waryńskiego

Nr 2326 B – 11-go Listopada

Nr 2327 B – Prosta

Nr 2328 B – Reja

Nr 2329 B – Stefana Batorego, Ks. Antoniego Dziewiatowskiego

Nr 2330 B – Warszawska

W w/w uchwale błędnie nadano Nr 2325 B ul. Waryńskiego, która nazywa się ul. Stefana Batorego i posiada Nr 2329 B.

Stosownymi uchwałami, podjętymi w 2004 r. niektóre ulice zmieniły kategorie i tak: ulice Armii Krajowej i Reja z powiatowych na gminne a ul. Poddolna z gminnej na powiatową.

2. Zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. Nr 204, poz. 2086 z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o drogach publicznych) Zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (**Tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 19, poz.115, z późn.zm.**), „do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż określone w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą”. Na podstawie w/w ustalenia na obszarze miasta Hajnówka nie można zakwalifikować żadnej drogi powiatowej.
3. Sprawne powiązania zewnętrzne miasta będą realizowane poza drogami wojewódzkimi drogami powiatowymi w/w.
4. Przy założonym standardzie w planie województwa podlaskiego, że ośrodki gminne powinny mieć połączenia między sobą drogami o nawierzchni twardej ulepszonej, warunek ten jest spełniony, ponieważ drogi wojewódzkie stanowiące połączenia z sąsiednimi siedzibami gmin są o nawierzchni twardej ulepszonej .
5. Parametry techniczne i użytkowe dróg przyjmować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Obecnie obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43, poz.430).
 - 8 m,
 - poza terenem zabudowy 20 m.
6. Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, (Tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 19, poz.115, z późn.zm.), obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi powiatowej:
 - a) na terenie zabudowy miast i wsi 8 m,
 - b) poza terenem zabudowy 20 m.
7. Na etapie przebudowy drogi należy uwzględnić aktualne przepisy, obecnie m. in. wymagania ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) dotyczące opracowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, z uwzględnieniem właściwej prognozy ruchu, z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków realizacji zabudowy szczególnie wymagającej ochrony w jej otoczeniu oraz ochrony istniejącej zwartej zabudowy przed uciążliwościami ruchu.
8. Uwzględnić właściwe parametry drogi w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, wynikających z raportu o

oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

9. Wprowadzić urządzenia zabezpieczające w miejscach największych możliwości powstania kolizji na drodze z ruchem lokalnym i pieszym.

10. Wykonać zabezpieczenia istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej przed uciążliwościami ruchu samochodowego np. poprzez montaż okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej, w miejscach wskazanych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

11. Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście i miasta z obszarem gminy:

- na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic dróg powiatowych
- wykonania chodników na całej długości zabudowy ulic celem wyeliminowania ruchu pieszego z jezdni,
- likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie kanalizacji ruchu, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej oraz dostosowania przejść dla ludzi niepełnosprawnych.

6.1.3 Drogi gminne

1. Na mocy uchwał Nr 30/257/03 z dnia 7 maja 2003 r. i Nr 74/857/2004 z dnia 2 marca 2004 r. Zarządu Województwa Podlaskiego w sprawie nadania numerów dla dróg gminnych na terenie województwa podlaskiego na obszarze miasta Hajnówka występują następujące ulice zaliczone do dróg gminnych:

Tabela Nr 53

Wykaz dróg gminnych na terenie miasta Hajnówka, stan na 15.03.2010

Lp.	Nazwa drogi, odcinka drogi miej- skiej (ulicy)	Numer drogi	Pikietaż		Długość (km)			Powierzchnia (tys. m ²)		
			od	do	ogółem	w tym dróg o nawierzchni		ogółem	w tym dróg o nawierzchni	
						twardej	gruntowej		twardej	gruntowej
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Armii Krajowej	108513 B	0,0	1,145	1,145	1,145		8,420	8,420	
2	Armii Ludowej	108311 B	0,0	0,093	0,093	0,093	-	0,540	0,540	-
3	Bagienna	108312 B	0,0	0,300	0,300		0,300			3,000
4	Bajeczna	108313 B	0,0	0,300	0,300	0,300		2,100	2,100	
5	Bażantowa	108314 B	0,0	0,200	0,200	0,200		0,638	0,638	
6	Bednarska	108315 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,000		1,000
7	Białowieska	108317 B	0,0	2,660	2,660	2,660	-	22,462	22,462	-
8	Bliska	108318 B	0,0	0,080	0,080		0,080	0,400		0,400
9	Bociania	108319 B	0,0	0,270	0,270		0,270	1,000		1,000
10	Boczna	108320 B	0,0	0,289	0,289	0,289		2,039	2,039	
11	Boh. Warszawy	108321 B	0,0	0,300	0,300		0,300	1,300		1,300
12	Boh. Westrerplatte	108322 B	0,0	0,300	0,300		0,300	1,800		1,800
13	Botaniczna	108323 B	0,0	0,300	0,300		0,300	1,500		1,500
14	Brzozowa	108324 B	0,0	0,200	0,200	0,200		1,120	1,120	
15	Celna	108325 B	0,0	0,700	0,700	0,700	-	3,500	3,500	-
16	Chopina Fryderyka	108339 B	0,0	0,290	0,290	0,290		1,346	1,346	
17	Ciasna	108326 B	0,0	0,200	0,200		0,200	0,509		0,509
18	Cicha	108327 B	0,0	0,185	0,185	0,185		1,039	1,039	
19	Ciesielska	108328 B	0,0	0,500	0,500		0,500	2,500		2,500

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA-
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

20	Cisowa	108329B	0,0	0,250	0,250	0,250		2,400	2,400	
21	Cyprysowa	108330 B	0,0	0,239	0,239	0,239		1,277	1,277	
22	Czajki	108331 B	0,0	0,200	0,200	0,200		1,000	1,000	
23	Czeska	108332 B	0,0	0,300	0,300	0,300		1,800	1,800	
24	Daniela	108333 B	0,0	0,400	0,400		0,400	2,000		2,000
25	Długa	108334 B	0,0	0,670	0,670	0,670		3,000	3,000	
26	Dubois Stanisława	108335 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,200		1,200
27	Dworcowa	108336 B	0,0	0,700	0,700	0,700		5,600	5,600	
28	Działowa	108337 B	0,0	0,116	0,116	0,116		0,601	0,601	
29	Elektryczna	108338 B	0,0	0,600	0,600	0,578		3,694		6,600
30	Fabryczna	108340 B	0,0	0,400	0,375	0,375		1,385	1,385	2,800
31	Filipczuka Jana	108515 B	0,0	0,335	0,335	0,335		4,452	4,452	
32	Findera Pawła	108341 B	0,0	0,501	0,501	0,501		1,819	1,819	
33	Fornalskiej M.	108342 B	0,0	0,400	0,400		0,400	2,400		2,400
34	Gajowa	108343 B	0,0	0,506	0,506	0,506		2,530	2,530	
35	Gęsia	108344 B	0,0	0,240	0,240	0,240		2,400	2,400	
36	Gołębia	108345 B	0,0	0,320	0,320		0,320	3,200		3,200
37	Grabowa	108346 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,200		1,200
38	Graniczna	108347 B	0,0	0,340	0,340		0,340	1,926		1,926
39	Granitowa	108348 B	0,0	0,300	0,300	0,300		1,500	1,500	
40	Grunтова	108349 B	0,0	0,900	0,900		0,900	4,500		4,500
41	Grunwaldzka	108350 B	0,0	0,200	0,200	0,200		1,200	1,200	
42	Handlowa	108351 B	0,0	0,200	0,200	0,200		1,200	1,200	
43	Hibnera Władysława	108352 B	0,0	0,450	0,450		0,450	2,250		2,250
44	Iglasta	108353 B	0,0	0,134	0,134	0,134		0,670	0,670	
45	Jagielly Władysława	108354 B	0,0	0,300	0,300	0,300		2,400	2,400	
46	Jałowcowa	108355 B	0,0	0,300	0,300		0,300	1,800		1,800
47	Jarzębinowa	108356 B	0,0	0,170	0,170		0,170	0,850		0,850
48	Jaskółcza	108357 B	0,0	0,200	0,200		0,200	2,000		2,000
49	Jastrzębia	108358 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,500		0,500
50	Jaśminowa	108359 B	0,0	0,139	0,139		0,139	0,695		0,659
51	Jaworowa	108360 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,500		0,500
52	Jelenia	108361 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,500		0,500
53	Jesionowa	108362 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,000		1,000
54	Jodłowa	108363 B	0,0	0,080	0,080	0,400		0,400	0,400	
55	Judzianka Stara	108364 B	0,0	0,800	0,800		0,800	4,800		4,800
56	Jutrzenki	108507 B	0,0	0,300	0,300		0,300	2,400		2,400
57	Kacza	108365 B	0,0	0,190	0,190	0,190		0,980	1,200	
58	Kamienna	108366 B	0,0	0,120	0,120		0,120	1,080		1,080
59	Kasztanowa	108367 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,700		0,700
60	Klimek	108510 B	0,0	0,550	0,550		0,550	6,600		6,600
61	Klonowa	108368 B	0,0	0,100	1,000		0,100	0,700		0,700
62	Kłosowa	108369 B	0,0	0,274	0,274	0,274			1,447	
63	Kniewskiego Władysława	108370 B	0,0	0,373	0,373	0,373		1,925		
64	Kochanowskiego Jana	108371 B	0,0	0,300	0,300		0,300	3,000		3,000
65	Kolejki Leśne	108372 B	0,0	0,245	0,245	0,245		1,225	1,225	
66	Kolejowa	108373 B	0,0	0,738	0,738	0,738		3,690	3,690	
67	Kołatąja Hugo	108374 B	0,0	0,230	0,230	0,230		1,150	1,150	
68	Kołodziej Wincentego	108375 B	0,0	1,125	1,125	1,125		5,870	5,870	
69	Kołowa	108376 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,000		1,000
70	Konopnickiej Marii	108377 B	0,0	0,270	0,270	0,270		1,502	1,502	
71	Kosidlów	108378 B	0,0	0,223	0,223	0,223		0,800	0,800	
72	Kościuszki Tadeusza	108379 B	0,0	0,120	0,120	0,120		1,440	0,611	
73	Krańcowa	108380 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,400		1,400

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA-
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

74	Krasickiego Janka	108381 B	0,0	0,180	0,180		0,180	0,540		0,540
75	Kraszewskiego Ignacego Józefa	108382 B	0,0	0,090	0,090	0,090		0,450		
76	Krótką	108383 B	0,0	0,300	0,300	0,300		1,470	1,470	
77	Krucza	108384 B	0,0	0,130	0,130		0,130	1,300		1,300
78	Krzywa	108385 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,000		1,000
79	Ks. Ignacego Wierobieja	108485 B	0,0	0,325	0,325	0,325		4,745	4,745	
80	Ks. Piotra Ściegienne-go	108469 B	0,0	0,100	0,100	0,100		0,700	0,700	
81	Księżycowa	108516 B	0,0	0,500	0,500		0,500			4,623
82	Kukułki	108511 B	0,0	0,154	0,154		0,154	0,772		0,772
83	Kwiatowa	108386 B	0,0	0,222	0,220	0,220		1,209	1,209	
84	Leszczynowa	108387 B	0,0	0,500	0,500		0,500	2,500		2,500
85	Leśna	108388 B	0,0	0,300	0,300		0,300	1,500		1,500
86	Letnia	108505 B	0,0	0,308	0,308		0,308	3,080		3,080
87	Łabędzia	108389 B	0,0	0,266	0,266	0,266		1,430	1,430	
88	Łagodna	108390 B	0,0	0,600	0,600	0,200	0,400	4,200	0,978	3,222
89	Łakowa	108391 B	0,0	0,430	0,430	0,430		2,160	2,160	
90	Łosia	108392 B	0,0	0,293	0,293	0,293		1,172	1,172	
91	Łowcza	108393 B	0,0	0,200	0,200	0,200		1,200	1,200	
92	Magazynowa	108394 B	0,0	0,316	0,316	0,316		1,667	1,667	
93	Malinowa	108517 B	0,0	0,166	0,166		0,166	1,728		1,728
94	Mała	108395 B	0,0	0,200	0,200	0,200		1,000	1,000	
95	Małomiejska	108396 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,600		0,600
96	Marmurowa	108397 B	0,0	0,350	0,350	0,350		1,834	1,834	
97	Mazurska	108398 B	0,0	0,215	0,215	0,215		1,249	1,249	
98	Mazury	108399 B	0,0	0,600	0,600		0,600	3,000		3,000
99	Metalowa	108400 B	0,0	0,111	0,111	0,111		0,568	0,565	
100	Mickiewicza Adama	108401 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,400		1,400
101	Miedziana	108402 B	0,0	0,300	0,300	0,300		1,800	1,800	
102	Międzytory	108403 B	0,0	0,080	0,080		0,080	0,560		0,560
103	Miła	108404 B	0,0	0,198	0,198	0,198		1,020	1,020	
104	Miłkowskiego Stanisława	108405 B	0,0	1,000	1,000	1,000		7,000	7,000	
105	Miodowa	108406 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,000		1,000
106	Modrzewiowa	108407 B	0,0	0,400	0,400	0,120	0,280	2,800	0,840	1,960
107	Moniuszki Stanisława	108408 B	0,0	0,163	0,163	0,763		0,763	0,763	
108	Mostowa	108409 B	0,0	0,239	0,239	0,239		1,197	1,197	
109	Myśliwska	108410 B	0,0	0,235	0,235	0,235		1,192	1,192	
110	Nadbrzeżna	108411 B	0,0	0,350	0,510	0,510		2,603	2,603	
111	Nałkowskiej Zofii	108412 B	0,0	0,400	0,400		0,400	2,800		2,800
112	Niecała	108413 B	0,0	0,090	0,090		0,090	0,450		0,450
113	Niedźwiedzia	108414 B	0,0	0,450	0,450		0,450	2,250		2,250
114	Nowa	108415 B	0,0	0,200	0,200	0,200		1,400	1,400	
115	Nowowarszawska	108416 B	0,0	0,600	0,600	0,600		9,200	9,200	
116	Obwodowa	108417 B	0,0	0,210	0,210	0,210		1,050	1,050	
117	Odległa	108418 B	0,0	0,953	0,953	0,953		5,718	5,718	
118	Ogińskiego Michała	108419 B	0,0	1,000	0,100	0,100		0,700	0,700	
119	Ogrodowa	108420 B	0,0	0,700	0,700	0,700		3,792	3,792	
120	Okopowa	108421 B	0,0	0,458	0,458	0,458		2,291	2,291	
121	Orzechowa	108422 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,000		1,000
122	Orzeszkowej Elizy	108423 B	0,0	0,400	0,400	0,400		2,400	2,400	
123	Owocowa	108424 B	0,0	0,240	0,240	0,240		1,270	1,270	
124	Parkowa	108425 B	0,0	0,500	0,500	0,500		4,000	4,000	
125	Partyzancka	108426 B	0,0	0,500		0,360	0,250	4,000	1,800	2,000
126	Pawia	108427 B	0,0	0,130	0,130	0,130		1,300	0,211	

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA-
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

127	Piaski	108428 B	0,0	1,000	0,100		0,100	0,500		0,500
128	Podlasie	108430 B	0,0	0,700	0,700	0,590	0,110	4,900	2,957	1,943
129	Podmiejska	108431 B	0,0	0,200	0,200	0,223		1,116	1,400	
130	Pogodna	108504 B	0,0	0,305	0,305		0,305	3,050		3,050
131	Polna	108432 B	0,0	0,552	0,552	0,552		1,874	1,874	
132	Południowa	108433 B	0,0	0,600	0,600	0,400		1,950	4,200	
133	Poprzeczna	108434 B	0,0	0,100	0,100	0,161		0,808	0,600	
134	Poziomkowa	108523 B	0,0	0,166	0,166		0,166	1,666		1,666
135	Prusa Bolesława	108435 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,400		1,400
136	Pszczela	108436 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,204		1,204
137	Pszeniczna	108512 B	0,0	0,560	0,560		0,560	2,800		2,800
138	Ptaszyńskiego Tade- usza	108437 B	0,0	0,140	0,140	0,140		0,704	0,704	
139	Rakowieckiego Tade- usza	108508 B	0,0	1,309	1,309	1,309		8,925	8,925	
140	Reja Mikołaja	108514 B	0,0	0,450	0,450	0,450		3,600	3,600	
141	Różana	108438 B	0,0	0,170	0,170	0,190		1,133	1,737	
142	Rumiankowa	108439 B	0,0	0,150	0,150		0,150	1,150		1,150
143	Rutkowskiego Henry- ka	108440 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,400		1,400
144	Rysia	108441 B	0,0	0,500	0,500		0,500	2,500		2,500
145	Rzeczna	108442 B	0,0	0,200	0,200	0,200		1,000	1,000	
146	Sadowa	108443 B	0,0	0,300	0,300	0,300		1,800	1,800	
147	Sarnia	108444 B	0,0	0,400	0,400		0,400	2,400		2,400
148	Sawickiej Hanki	108445 B	0,0	0,046	0,046	0,046		0,362	0,362	
149	Sienkiewicza Henryka	108446 B	0,0	0,300	0,300	0,163	0,137	2,100	0,846	1,254
150	Siewna	108447 B	0,0	0,300	0,300	0,300		2,100	2,100	
151	Skarpowa	108448 B	0,0	0,092	0,092	0,092		0,480	0,480	
152	Skłodowskiej Curie Marii	108449 B	0,0	0,528	0,528	0,528		2,678	2,678	
153	Skośna	108450 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,500		0,500
154	Skowronka	108451 B	0,0	0,160	0,160		0,160	0,846		0,846
155	Słodka	108452 B	0,0	0,150	0,150		0,150	0,874		0,874
156	Słomiana	108453 B	0,0	0,228	0,228	0,228		1,420	1,420	
157	Słoneczna	108454 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,400		1,400
158	Słowackiego Juliusza	108455 B	0,0	0,500	0,500	0,500		3,500	3,500	
159	Słowicza	108456 B	0,0	1,000	0,100		0,100	0,600		0,600
160	Sokoła	108457 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,000		1,000
161	Sołowiecz Tamary	108316 B	0,0	0,380	0,380	0,380		3,265	3,265	
162	Sosnowa	108458 B	0,0	0,700	0,700		0,700	3,500		3,500
163	Sowia	108459 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,500		0,500
164	Spadowa	108460 B	0,0	0,234	0,234	0,234		1,170	1,170	
165	Spiralna	108461 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,600		0,600
166	Spizowa	108462 B	0,0	0,364	0,364	0,364		1,789	1,789	
167	Stalowa	108463 B	0,0	0,166	0,166	0,166		0,831	0,831	
168	Staszica Stanisława	108464 B	0,0	0,140	0,140	0,140		0,700	0,700	
169	Stolarska	108465 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,500		0,500
170	Strzelecka	108466 B	0,0	0,430	0,430	0,430		2,150	2,150	
171	Studienna	108467 B	0,0	0,322	0,322	0,322		1,659	1,659	
172	Szymanowskiego Ka- rola	108468 B	0,0	0,152	0,152	0,152		0,780	0,780	
173	Ślusarska	108470 B	0,0	0,300	0,300		0,300	1,500		1,500
174	Świerkowa	108471 B	0,0	0,347	0,347	0,347		1,738	1,738	
175	Targowa	108472 B	0,0	0,700	0,700		0,700	3,500		3,500
176	Topolowa	108473 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,200		1,200
177	Torowa	108474 B	0,0	0,356	0,356	0,356		1,820	1,820	
178	Tulipanowa	108475 B	0,0	0,145	0,145	0,145		0,865	0,865	

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA-
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

179	Tuwima Juliusza	108476 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,700		0,700
180	Urodzajna	108477 B	0,0	0,740	0,740		0,740	2,495		2,495
181	Warszawska I	108509 B	0,0	0,136	0,136	0,136		0,681	0,681	
182	Warzywna	108478 B	0,0	0,500	0,500	0,224		3,500	1,118	
183	Wąska	108479 B	0,0	0,300	0,300		0,300	3,000		3,000
184	Werpachowskiego Jana	108480 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,500		1,500
185	Wesoła	108481 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,500		0,500
186	Wiatrakowa	108482 B	0,0	1,000	1,000		1,000	2,700		2,700
187	Wiejska	108483 B	0,0	0,024	0,024	0,024		0,168	0,168	
188	Wieniawskiego Henryka	108484 B	0,0	0,120	0,120	0,125		0,700	0,656	
189	Wiewiórcza	108486 B	0,0	0,150	0,150		0,150	1,266		1,266
190	Wilcza	108487 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,200		1,200
191	Wilgi	108488 B	0,0	0,200	0,200		0,200	3,000		3,000
192	Wiosenna	108506 B	0,0	0,313	0,313		0,313	3,130		3,130
193	Wojska Polskiego	108489 B	0,0	0,400	0,400		0,400	2,800		2,800
194	Woskowa	108490 B	0,0	0,130	0,130		0,130	1,300		1,300
195	Wróblewskiego Walego	108491 B	0,0	1,045	1,045	0,845	0,200	6,270	5,070	1,200
196	Wydmuchowo	108492 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,500		0,500
197	Zajęcza	108493 B	0,0	0,800	0,800	0,355	0,445	4,800	2,397	2,403
198	Zaulek Targowy	108494 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,500		0,500
199	Zbożowa	108495 B	0,0	0,305	0,305	0,305		1,495	1,495	
200	Zielona	108496 B	0,0	0,100	0,100	0,100		0,800	0,800	
201	Zina Aleksego	108497 B	0,0	0,225	0,225	0,225		2,925	2,925	
202	Złota	108498 B	0,0	0,500	0,500	0,500		3,500	3,500	
203	Zwierzyniecka	108499 B	0,0	0,178	0,178	0,178		0,893	0,893	
204	Żabia	108500 B	0,0	0,135	0,135	0,135		0,830	0,830	
205	Żeromskiego Stefana	108501 B	0,0	0,500	0,500		0,500	3,500		3,500
206	Żurawia	108502 B	0,0	0,100	0,100		0,100	0,700		0,700
207	Żwirowa	108503 B	0,0	0,200	0,200		0,200	1,400		1,400
208	Kupały Janki	108524 B	0,0	0,040	0,040		0,040	0,200		0,200
209	Kołasa Jakuba	108525 B	0,0	0,221	0,221		0,221	1,326		1,326
210	Storczykowa	108526 B	0,0	0,205	0,205		0,205	1,025		1,025
211	Nektarowa	108527 B	0,0	0,218	0,218		0,218	0,654		0,654
212	Żabia Górka	108528 B	0,0	0,775	0,775			5,037		
213	Oceaniczna	108429B	0,000	0,103	0,103		0,103	0,824		0,824
214	Truskawkowa	108530 B	0,000	0,168	0,168		0,168	0,840		0,840
215	Spokojna	108529 B	0,000	0,277	0,277		0,277	2,770		2,770
216	Zjazd z Białostockiej		0,000	0,180	0,180	0,180		1,080		
217	Sikorki	108578	0,000	0,118	0,118		1,530			
	Razem	x	x	x	69,703	40,876	29,705	427,220	245,442	187,079

Wykaz dróg gminnych na terenie miasta Hajnówka, stan na 15.03.2010
Tabela Nr 54

Lp.	Nazwa drogi, odcinka drogi miejskiej (ulicy)	Numer drogi	Kanalizacja (mb)		Wodociąg (mb)	Chodniki		Parking	Ścieżka rowe- rowa	
			deszczowa	sanitarna		mb	m ²		mb	m ²
1	2	3	12	13	14	15	16	17		
1	Armii Krajowej	108513 B				350,00	734,24	310,00		
2	Armii Ludowej	108311 B		89,50	100,00					

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKI-
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

3	Bagienna	108312 B		152,00						
4	Bajeczna	108313 B	300,00	300,00	300,00					
5	Bažantowa	108314 B		160,00	200,00					
6	Bednarska	108315 B		200,00	200,00					
7	Białowieska	108317 B	2096,00		358,00	1282,00	5328,00	201,20		
8	Bliska	108318 B		80,00	56,50					
9	Bociania	108319 B		167,50	200,00					
10	Boczna	108320 B		270,00	234,00					
11	Boh. Warszawy	108321 B		300,00	186,00					
12	Boh. Westrerplatte	108322 B		300,00	345,50					
13	Botaniczna	108323 B			55,00					
14	Brzozowa	108324 B		154,00	105,00					
15	Celna	108325 B								
16	Chopina Fryderyka	108339 B	170,00		170,00					
17	Ciasna	108326 B								
18	Cicha	108327 B		165,00	200,00					
19	Ciesielska	108328 B		500,00	500,00					
20	Cisowa	108329 B		377,00	239,00					
21	Cyprysowa	108330 B	107,00	219,30						
22	Czajki	108331 B	200,00	212,00	210,00					
23	Czeska	108332 B	200,00	300,00	320,00					
24	Daniela	108333 B		269,00						
25	Długa	108334 B	288,80	400,00	510,00	375,10	656,37			
26	Duboisia Stanisława	108335 B		200,00	282,00					
27	Dworcowa	108336 B	200,00							
28	Działowa	108337 B				233,40	440,52			
29	Elektryczna	108338 B	374,00	498,00	900,00					
30	Fabryczna	108340 B		354,00						
31	Filipczuka Jana	108515 B								
32	Findera Pawła	108341 B		479,00						
33	Fornalskiej M.	108342 B								
34	Gajowa	108343 B		487,00	500,00	493,60	840,00			
35	Gęsia	108344 B		240,00	216,00					
36	Gołębia	108345 B	273,00		250,00					
37	Grabowa	108346 B		109,00	82,00					
38	Graniczna	108347 B		276,00	300,00					
39	Granitowa	108348 B		318,00	300,00					
40	Grunтова	108349 B		352,00	42,00					
41	Grunwaldzka	108350 B		175,00	180,00					
42	Handłowa	108351 B		100,00	100,00					
43	Hibnera Władysława	108352 B		256,00	168,00					
44	Iglasta	108353 B	53,00		127,00					
45	Jagiełły Władysława	108354 B	230,00			300,00	450,00			
46	Jałowcowa	108355 B								
47	Jarzębinowa	108356 B								
48	Jaskólcza	108357 B		50,00	200,00					
49	Jastrzębia	108358 B		136,00	150,00					
50	Jaśminowa	108359 B			135,00					
51	Jaworowa	108360 B								
52	Jelenia	108361 B			50,00					
53	Jesionowa	108362 B			172,00					
54	Jodłowa	108363 B			162,00					
55	Judzianka Stara	108364 B			2358,00					
56	Jutrzenki	108507 B								
57	Kacza	108365 B	181,50	185,00	162,00					
58	Kamienna	108366 B			198,00					

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKI-
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

59	Kasztanowa	108367 B							
60	Klimek	108510 B			100,00				
61	Klonowa	108368 B		107,00	70,00				
62	Kłosowa	108369 B		232,00	200,00				
63	Kniewskiego Władysława	108370 B		418,00	600,00				
64	Kochanowskiego Jana	108371 B		194,00	300,00				
65	Kolejki Leśne	108372 B	296,00		280,00	270,00	405,00		
66	Kolejowa	108373 B	439,50		732,00		1807,16		
67	Kołatąja Hugo	108374 B		200,00	280,00				
68	Kołodzieja Wincentego	108375 B		1200,00	1200,00	732,00	1281,00		
69	Kołowa	108376 B							
70	Konopnickiej Marii	108377 B	123,00	237,00	290,00				
71	Kosidlów	108378 B		202,00	110,00	150,00	150,00		
72	Kościuszki Tadeusza	108379 B		120,00	290,00				
73	Krańcowa	108380 B			64,00				
74	Krasickiego Janka	108381 B			67,00				
75	Kraszewskiego Ignacego Józefa	108382 B	90,00	185,00	200,00				
76	Krótką	108383 B		282,00	67,00				
77	Krucza	108384 B		130,00					
78	Krzywa	108385 B		225,00	200,00				
79	Ks. Ignacego Wierobieja	108485 B		325,00	325,00		1228,60	399,00	
80	Ks. Piotra Ściegiennego	108469 B	100,00	100,00	100,00				
81	Księżycowa	108516 B							
82	Kukułki	108511 B		130,00					
83	Kwiatowa	108386 B	244,00	200,00	243,00				
84	Leszczynowa	108387 B		152,00	160,00				
85	Leśna	108388 B			300,00				
86	Letnia	108505 B							
87	Łabędzia	108389 B	270,00	293,00	280,00				
88	Łagodna	108390 B		112,00	230,00				
89	Łąkowa	108391 B			280,00				
90	Łosia	108392 B		231,50	300,00				
91	Łowcza	108393 B	100,00		200,00				
92	Magazynowa	108394 B	200,00	316,00	326,00				
93	Malinowa	108517 B							
94	Mała	108395 B			25,00				
95	Małomiejska	108396 B		100,00	100,00				
96	Marmurowa	108397 B	100,00	300,00	300,00				
97	Mazurska	108398 B	64,00	100,00	100,00				
98	Mazury	108399 B		100,00	20,00				
99	Metalowa	108400 B		50,00	100,00				
100	Mickiewicza Adama	108401 B			151,00				
101	Miedziana	108402 B	100,00		300,00				
102	Międytory	108403 B							
103	Miła	108404 B		194,00	200,00				
104	Miłkowskiego Stanisława	108405 B		999,00	1000,00				
105	Miodowa	108406 B		200,00					
106	Modrzewiowa	108407 B		399,00	400,00				
107	Moniuszki Stanisława	108408 B		200,00	200,00				
108	Mostowa	108409 B		238,00	200,00				
109	Mysliwska	108410 B		144,00	200,00	386,85	599,64		
110	Nadbrzeżna	108411 B			200,00				
111	Nałkowskiej Zofii	108412 B		388,00	346,00				
112	Niecała	108413 B		18,00					
113	Niedzwiedzia	108414 B		429,00	400,00				

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA-
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

114	Nowa	108415 B	160,00	218,50	168,00					
115	Nowowarszawska	108416 B	600,00		600,00	1320,00	4101,22	145,64		
116	Obwodowa	108417 B		178,00	168,00					
117	Odległa	108418 B	442,00	238,00	406,00		1248,10			
118	Ogińskiego Michała	108419 B	25,00	100,00	100,00					
119	Ogrodowa	108420 B	700,00	590,00	406,00					
120	Okopowa	108421 B		404,00	385,00					
121	Orzechowa	108422 B			60,00					
122	Orzeszkowej Elizy	108423 B	300,00		246,00	400,00	1600,00	158,00		
123	Owocowa	108424 B		217,00	254,00					
124	Parkowa	108425 B	500,00			550,00	1100,00	424,00		
125	Partyzancka	108426 B		400,00	200,00					
126	Pawia	108427 B		36,00	72,00					
127	Piaski	108428 B								
128	Podlasie	108430 B		682,00	600,00					
129	Podmiejska	108431 B		297,00	300,00					
130	Pogodna	108504 B								
131	Polna	108432 B		544,00	415,50					
132	Południowa	108433 B		532,00	600,00					
133	Poprzeczna	108434 B		100,00	71,00					
134	Poziomkowa	108523 B		64,00	67,00					
135	Prusa Bolesława	108435 B		224,00	200,00					
136	Pszczela	108436 B			189,00					
137	Pszeniczna	108512 B		178,00	128,00					
138	Ptaszyńskiego Tadeusza	108437 B		300,00	130,00					
139	Rakowieckiego Tadeusza	108508 B							1301,13	2602,6
140	Reja Mikołaja	108514 B								
141	Różana	108438 B			200,00					
142	Rumiankowa	108439 B								
143	Rutkowskiego Henryka	108440 B			163,00					
144	Rysia	108441 B								
145	Rzeczna	108442 B	100,00		70,00	150,00	660,00	315,00		
146	Sadowa	108443 B	256,00	256,00	237,00					
147	Sarnia	108444 B		216,00	100,00					
148	Sawickiej Hanki	108445 B			70,00					
149	Sienkiewicza Henryka	108446 B		339,00	237,00					
150	Siewna	108447 B		254,00	168,00					
151	Skarpowa	108448 B		39,00	125,00					
152	Skłodowskiej Curie Marii	108449 B	91,50	552,00	400,00					
153	Skośna	108450 B								
154	Skowronka	108451 B								
155	Słodka	108452 B		134,00	125,00					
156	Słomiana	108453 B		428,50						
157	Słoneczna	108454 B		120,00						
158	Słowackiego Juliusza	108455 B	130,00		213,00	500,00	1050,00			
159	Słowicza	108456 B								
160	Sokoła	108457 B			234,00					
161	Sołowiecz Tamary	108316 B		168,20	500,00					
162	Sosnowa	108458 B	150,00		394,00					
163	Sowia	108459 B		45,00	30,00					
164	Spadowa	108460 B		300,00	2,34					
165	Spiralna	108461 B			180,00					
166	Spiżowa	108462 B	225,00	415,00	315,00					
167	Stalowa	108463 B	145,00		250,00					
168	Staszica Stanisława	108464 B		100,00						
169	Stolarska	108465 B		100,00	100,00					

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA-
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

170	Strzelecka	108466 B	267,00	423,00	24,00					
171	Studzienne	108467 B		300,00	300,00					
172	Szymanowskiego Karola	108468 B			300,00					
173	Ślusarska	108470 B		300,00	300,00					
174	Świerkowa	108471 B		300,00	238,00					
175	Targowa	108472 B	700,00	172,00	700,00					
176	Topolowa	108473 B			46,00					
177	Torowa	108474 B		300,00	238,00					
178	Tulipanowa	108475 B		83,00	100,00					
179	Tuwima Juliusza	108476 B			96,40					
180	Urodzajna	108477 B			42,00					
181	Warszawska I	108509 B								
182	Warzywna	108478 B		260,00	510,00					
183	Wąska	108479 B		200,00						
184	Werpachowskiego Jana	108480 B			99,00					
185	Wesoła	108481 B			100,00					
186	Wiatrakowa	108482 B								
187	Wiejska	108483 B		80,00	234,00					
188	Wieniawskiego Henryka	108484 B			100,00	730,00	1216,00			
189	Wiewiórcza	108486 B		150,00	174,00					
190	Wilcza	108487 B								
191	Wilgi	108488 B		104,00	200,00					
192	Wiosenna	108506 B								
193	Wojska Polskiego	108489 B		400,00	306,00					
194	Woskowa	108490 B								
195	Wróblewskiego Walerego	108491 B		261,00	241,00	930,00	1636,00			
196	Wydmuchowo	108492 B								
197	Zajęcza	108493 B	200,00	516,20	925,00					
198	Zaułek Targowy	108494 B		70,00	70,00					
199	Zbożowa	108495 B			300,00					
200	Zielona	108496 B				225,00	450,00			
201	Zina Aleksego	108497 B				390,00	2050,00	945,00		
202	Złota	108498 B	480,00	500,00	500,00	290,00	435,00			
203	Zwierzyniecka	108499 B		180,00	200,00	340,00	563,18			
204	Żabia	108500 B	151,00	110,00	200,00					
205	Żeromskiego Stefana	108501 B		500,00	500,00					
206	Żurawia	108502 B								
207	Żwirowa	108503 B		103,00	63,00					
208	Kupały Janki	108524 B								
209	Kołasa Jakuba	108525 B								
210	Storczykowa	108526 B								
211	Nektarowa	108527 B								
212	Żabia Górka	108528 B	496,00				1575,25	1158,75		1406
213	Oceaniczna	108429 B								
214	Truskawkowa	108530 B								
215	Spokojna	108529 B								
216	Zjazd z Białostockiej									
217	Sikorki	108578								
	Razem	x	12918,300	32362,200	40544,240	10397,950	31605,280	4056,590	1301,13 0	4008,5 60

Tabela Nr 55

Wyszczególnienie	Lata			Prognoza	
	1996	1997	1998	2005	2010
1	2	3	4	5	6
Wskaźnik motoryzacji:					

a) w mieście	169	174	193	340	400
b) w gminie	172	180	196		
Ilość samochodów osobowych					
a) w mieście					
b) w gminie	4 095	4 283	4 656		
	836	872	914		
Ilość ludności:					
a) w mieście	24 170	24 106	24 170		
b) w gminie	4 870	4 847	4 668		
Wskaźnik motoryzacji w województwie.	157	169	182	263	310
Ilość samochodów os. w województwie	110 232	118 965	127 433	190 700	234 700
Ilość ludności w województwie	701 164	701 684	701 393		

Stosownymi uchwałami podjętymi w 2004r. ulice Reja i Armii Krajowej zmieniły kategorie z powiatowych na gminne, a ulica Poddolną na powiatową.

6.2. Techniczne zaplecze motoryzacji

1) Parkingi

Ilość parkingów i ich lokalizacje w mieście.

a) krótkiego postoju 592 stanowiska

- ul. Zina 36
- ul. Białowieska 70
- ul. Armii Krajowej 35
- ul. 3 Maja 163
- ul. M. Reja 64
- ul. J. Piłsudskiego 30
- ul. Ks. Wierobieja 18
- ul. Dziewiatkowskiego 40
- ul. St. Batorego 72
- ul. Białostocka 6
- ul. Nowowarszawska 50
- ul. Dworcowa 25

b) długiego postoju 392 stanowisk

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej 42
Spółdzielnia Mieszkaniowa 350

2) Garaże

Ilość garaży i ich lokalizacje w mieście:

- a) os. Podlasie 35
- b) os. Przy Lipowej 50
- c) os. Centrum 40
- d) os. Millenium 21
- e) os. przy Armii Krajowej 130
- f) os. przy Białowieskiej 17
- g) os. przy Urzędzie Miejskim 23
- h) os. Mazury 52
- Razem 368

3) Stacje paliw

Ilość stacji paliw i ich lokalizacja w mieście.

- a) ul. Sportowa 14 - PKN - 4 dystrybutory,
- b) ul. Białostocka 11 - 3 dystrybutory,
- c) ul. Górna 2 a - prywatna - 3 dystrybutory,
- d) ul. Górna 2 a - propan butan,
- e) ul. Białostocka 7D propan butan,
- f) ul. Armii Krajowej - zakładowa,
- g) ul. Wiejska - zakładowa,
- h) ul. Łowcza 4- zakładowa,
- i) ul. Targowa 2 - zakładowa,
- j) ul. 3 Maja - zakładowa,
- k) ul. Dzielnicowa - zakładowa.

6.3. Kolej

Przez obszar miasta przebiega pierwszorzędna, jednotorowa linia kolejowa Siedlce - Mor-
dy - Czeremcha - Hajnówka - Siemianówka - granica państwa i znaczenia lokalnego, jednotoro-
wa linia kolejowa Hajnówka - nieznany Bór wg rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 wrze-
śnia 1996 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 538) zaliczone są do linii kolejowych o znaczeniu państwo-
wym. Ponadto przebiega linia kolejowa Lewki – Hajnówka, na której zawieszono kursowanie
pociągów. Obsługa podróżnych i towarów odbywa się na stacji kolejowej Hajnówka.
Przewóz towarów i pasażerów w województwie i kraju przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 56

Przewóz	towarów w tys. ton					pasażerów w tys.				
	1990	1993	1995	1996	1997	1990	1993	1995	1996	1997
w woj.	5.072	2.916	1.917	2.836	3.979	6.200	3.629	5.811	5.914	5.957
w kraju	278.139	212.139	224.346	222.346	226.200	787.510	540.086	465.059	433.476	416.638

6.1.1.4. Wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnów- ka

Postuluje się uwzględnić tereny kolejowe i podstawowy układ ulic zaliczonych do dróg wo-
jewódzkich, powiatowych i gminnych jak pokazano na rysunku „kierunków studium”. Dopusz-
cza się zmianę klasy technicznej i szerokości ulic w liniach rozgraniczających na etapie planów
miejscowych i projektów budowlanych, w oparciu o warunki techniczne, jakim powinny odpo-
wiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

Tabela nr 57

Symbol	Przeznaczenie terenów pod linie kolejowe		
KK	Tereny kolejowe – linie kolejowe: 1. Siedlce- Czeremcha -Hajnówka- Nieznany Bór – zaliczona do państwowych , 2. Hajnówka- Siemianówka -Cisówka-granica państwa i Lewki- Hajnówka- Białowieża – nie zaliczona do państwowych.		
1KK	Tereny kolejki turystycznej		
Przeznaczenie terenów pod ulice			
Symbol	Nazwa ulicy	Klasa ulicy	Szerokość w liniach rozgraniczających (m)
1	2	3	4
1 KD-G	Białostocka	G	20 –30 z rozszerzeniem przy zatoce autobusowej 16-24
1 KD-Z	Sportowa	G	
	Piłsudskiego	Z	12-30 z rozszerzeniem na skrzyżowaniu z ul. Warszawską w celu wykonania małego ronda 15-25
	Warszawska	Z	

2 KD-G	Bielska	G	28-35
	3 Maja do Piłsudskiego	G	16-28
2KD-Z	3 Maja do granicy miasta	Z	17-24
3 KD-L	Nowa	L	12
4 KD-L	Łakowa	L	12
5 KD-L	Pogodna	L	12-22
6 KD-L	Słomiana	L	12-20
7 KD-L	Miłkowskiego	L	12
8 KD-L	Wróblewskiego	L	12-20
9 KD-L	Lipowa	L	12-20
10 KD-L	droga do Lipin	L	12-18
11 KD-L	11-go Listopada	L	15-20
12 KD-Z	Stefana Batorego	Z	20-25
13 KD-L	Ks. Dziewiatowskiego	L	12-15
14 KD-L	Białostocka z połączeniem do ul. Wróblewskiego	L	12-35
15 KD-Z	Białowieska	Z	12-45
16 KD-L	Parkowa	L	15-20
17 KD-L	Aleksego Zina	L	15-20
18 KD-L	Armii Krajowej	L	20
19 KD-L	dr. Rakowieckiego	L	20-30
20 KD-L	Celna	L	15-25
21 KD-L	projektowana przy szpitalu	L	20
22 KD-L	Reja	L	15-25
23 KD-L	Dolna i Targowa do ul. Bielskiej	L	18-20
24 KD-L	Poddolna	L	12-15
25 KD-L	Elektryczna	L	12-15
26 KD-L	Prosta z przedłużeniem do obejścia	L	12-15
27 KD-L	Targowa od Bielskiej z nowym przebiegiem do ul. Wiejskiej	L	12-15
28 KD-L	projektowana na terenie kolejowym	L	20
29 KD-L	Górna	L	18-24
30 KD-L	Nowowarszawska	L	25
31 KD-L	Warszawska	L	12-20 z rozszerzeniem na rondzie
32 KD-L	Wrzosowa	L	12-20
33 KD-L	istn. droga	L	14
34 KD-L	projektowana	L	12-15
35 KD-D	projektowana	D	10
36 KD-L (Z)	dr. pow. Nr 1652B	L(Z)	12-20
37 KD-G	projektowane obejście	G	25
38 KD-D	projektowana	D	10
39 KD-D	projektowana	D	min. 10
40 KD-D	Dworcowa	D	min. 10
41 KD-D	Leśna	D	szerokość istniejąca

Pozostałe ulice klasy D w liniach rozgraniczających 10 m z dopuszczeniem do zwężenia lub rozszerzenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6.4. Komunikacja autobusowa

Obsługę pasażerów w mieście prowadzi Zakład Komunikacji Miejskiej w Hajnówce. **ZKM¹ w Hajnówce obsługuje 3 linie komunikacyjne. Łączna długość linii komunikacyjnych wynosi 22 km, a liczba wykonywanych wozokilomertów to około 276.000 rocznie. Zakład Komunikacji Miejskiej w Hajnówce dysponuje 10 pojazdami. Są wśród nich autobusy marki Autosan H9-35, Kapena, Maz oraz autobus turystyczny Solbus. Zakład dysponuje samochodami marki Ford i Mercedes przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych. W chwili obecnej Komunikacja Miejska w Hajnówce zatrudnia 22 pracowników.**

6.5. Ocena funkcjonowania komunikacji

Z analizy układu dróg publicznych - prawnie usankcjonowanych wynika, że nie zapew-

¹Wg <http://www.bip.hajnówka.pl/?event=informacja&id=2470>

nią one dogodnej obsługi w mieście. W celu poprawy tej sytuacji należałoby zaliczyć do dróg gminnych ulice wymienione w punkcie 6.1.1.3). Z przedstawionych danych w punkcie 6.1.3.2.) wynika, że gęstość dróg i ulic o twardej i twardej ulepszonej nawierzchni była mniejsza o około 66 % i około 61% niż w miastach byłego województwa białostockiego.

Na taki obraz wskaźników gęstości dróg w mieście ma wpływ głównie drogi gminne. Stan techniczny ulic gminnych jest niezadowalający z uwagi na dużą ilość ulic gruntowych 49.319 km co stanowiło 80,1 % tych dróg. Na taki stan ulic gminnych miał wpływ ciągły spadek nakładów finansowych. Z generalnych pomiarów ruchu w 1995 r. na byłych drogach krajowych - obecnie wojewódzkich wynika, że średni dobowy ruch w stosunku do 1990 r. wzrost z 1400 p/d do 2300 p/d tj. o 64 % (w byłym województwie białostockim nastąpił wzrost o 46 % a w kraju o 39 %). Z porównania przepustowości dróg przy poziomie swobody ruchu D wynoszących: Nr 685 - 1250 p/h przy szerokości 7 i 8 m, Nr 689 - 1050 p/h przy szerokości jezdni 6 i 8 m i Nr 691 - 1250 p/h i 600 p/h przy szerokości jezdni 7m, 9 m i 5 m z natężeniami ruchu w 1995 r. na analizowanych drogach wynoszącymi: Nr 685 - 250 p/h ($0,095 \times 2500 = 237$), Nr 689 - 250 p/h, 600 p/h i 100 p/h ($0,095 \times 2600 = 247$, $0,095 \times 5900 = 560$ i $0,095 \times 900 = 85$) i Nr 691- 100 p/h ($0,095 \times 1200 = 114$) wynika, że istniejące przekroje dróg posiadają duże rezerwy przepustowości. Do analizy zaspokojenia potrzeb w zakresie technicznego zaplecza motoryzacji przyjęto następujące wskaźniki:

- miejsca krótkiego postoju 19,3 stanowisk na 1000 mieszkańców,
- miejsca długiego postoju 19,3 stanowisk na 1000 mieszkańców budownictwa wielorodzinnego ($3787 + 8940 + 174 + 584 + 94 = 13579$),
- ilość garaży 1/3 ilości samochodów mieszkańców budownictwa wielorodzinnego,
- 1 stacja paliw o 4-6 dystrybutorach może obsłużyć 5000-6000 samochodów,
- 1 zakład naprawy samochodów może obsłużyć 300-400 samochodów.

Potrzeby w zakresie krótkiego postoju szacuje się na $0,0193 \times 24170 + 0,10 \times 0,0196 \times 4668 = 466 + 9 = 475$ stanowisk przy istnieniu w mieście 592 stanowisk krótkiego postoju uważa się, że potrzeby w tym zakresie są zaspokojone.

Potrzeby w zakresie długiego postoju szacuje się na $0,193 \times 13\,579 = 2621$ stanowisk. Po analizie układu ulicznego szacuje się, że około 30 % stanowisk postojowych można przewidywać na ulicach układu obsługującego tj. $0,3 \times 2621 = 786$ stanowisk a więc brakuje miejsc długiego postoju w ilości $2621 - 786 - 392 - 368 = 1075$ stanowisk. Potrzeby na garaże szacuje się na $1/3 \times 2621 = 874$ garaży co przy

obecnej ilości 392 jest znacznie poniżej potrzeb. Przy ilości w 1998 r. pojazdów w mieście około 6.710 oraz w gminie 1.374 (razem 8.084 pojazdów) i z gminy Białowieża 831 pojazdów do ich obsługi wystarczyłyby 2 stacje na etylinę - 1 na propan - butan. Istnienie w mieście 3 stacji paliw na etylinę i 2 stacji na propan-butan oraz 6 stacji zakładowych zaspokajają potrzeby użytkowników pojazdów.

Do obsługi 8915 pojazdów ($8084 + 831$) potrzebnych jest od 22 do 30 zakładów naprawy samochodów, przy obecnej ilości w mieście 38 zakładów uważa się, że potrzeby w tym zakresie są zaspokojone.

Stan techniczny torów linii Siedlce - Mordy - Czeremcha - Hajnówka - Siemianówka - granica państwa jest dobry, natomiast linii Hajnówka - Nieznany Bór zły. Zawieszenie kursowania pociągów na linii (Lewki - Hajnówka - Nieznany Bór - Białowieża) nastąpiło z uwagi na zły stan torów oraz deficytowość przewozów.

Przy przyjętym standardzie dostępności 0,5 km do przystanku autobusowego komunikacji miejskiej część mieszkańców zabudowy znajdującej się przy ulicach Warszawskiej i Nowowarszawskiej znajduje się poza przyjętym promieniem obsługi.

Przy przyjętym w planie województwa podlaskiego standardzie dostępności 0,5 km do przystanku autobusowego w mieście, cały obszar miasta znajduje się w zasięgu obsługi.

Zapewnienie właściwego standardu obsługi podróżnych wymagać będzie:

- 1) utrzymania we właściwym stanie technicznym ulic, po których kursują autobusy

- 2) sukcesywnej wymiany starych autobusów na nowoczesne, bardziej funkcjonalne z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych i mniej uciążliwych dla środowiska,
- 3) obniżenia kosztów funkcjonowania Zakładu Komunikacji Miejskiej, a w efekcie do obniżenia cen usług transportowych.

6.6 Ścieżki rowerowe

Wyznaczenie ścieżek rowerowych przewiduje się w ciągu ulic:

- 1) Białostockiej, Dziewiatowskiego, Stefana Batorego, 3 Maja,
- 2) Celnej i jej przedłużeniem do ul. Rakowieckiego,
- 3) Pasie kolejowym linii Bielsk Podlaski - Hajnówka - Białowieża i w ciągu drogi leśnej do połączenia z ul. 3 Maja,
- 4) Warszawskiej i ul. J. Piłsudskiego,
- 5) Rakowieckiego
- 6) Projektowanej ulicy przy szpitalu.

Na etapie wykonywania projektów budowlanych poszczególnych dróg należy w miarę możliwości technicznych uwzględnić nowe ścieżki rowerowe – jako element poprawiający bezpieczeństwo ruchu oraz komfort użytkowania drogi.

7. Infrastruktura techniczna

7.1. Elektroenergetyka

7.1.1. Źródła zasilania

Źródłem zasilania w energię elektryczną miasta jest stacja transformatorowo-rozdzielcza RPZ 110/15 kV, zlokalizowana w zachodniej części miasta. Obciążenie stacji w latach 1994-1999 kształtowało się następująco:

Tabela nr 58

Lp.	Data pomiaru	Moc transformatora (MVA)		Obciążenie transformatora (MV)	
		T1	T2	T1	T2
1.	14.12.1994	16	16	9.0	5.0
2.	17.12.1995	16	16	8.1	5.0
3.	17.12.1997	16	16	8.0	5.4
4.	20.01.1999	16	16	7.3	4.5

Istniejące źródło zasilania w pełni pokrywa zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej miasta, gminy Hajnówka oraz gminy sąsiadujące. Praca stacji w układzie dwustronnego zasilania zapewnia wysoki stopień jego niezawodności przy założeniu dobrego stanu technicznego linii zasilających i samej stacji.

W planach utrzymania i modernizacji ZEB S.A. do 2015 r. Stacja RPZ Hajnówka nie jest przewidziana do remontu. Modernizacja tej stacji będzie konieczna w chwili włączenia do RPZ-tu nowej linii WN 110 kV Czeremcha - Hajnówka.

7.1.2. Linie elektroenergetyczne WN 110 kV

Istniejąca stacja transformatorowo-rozdzielcza RPZ 110/15 kV Hajnówka, zasilana jest liniami WN 110 kV relacji Bielsk Podlaski - Hajnówka – Lewkowo gm. Narewka. Długość tych linii wynosi:

Bielsk Podlaski - Hajnówka - 26,3 km,

Hajnówka - Lewkowo - 21,4 km.

Istniejące linie o przekroju 120 mm² są w stanie przenosić zakładane obciążenia. Jak wynika z danych uzyskanych z ZEB S.A. po roku 2015 r. jest przewidziana modernizacja w/w linii (zmiana przekroju na 240 mm²).

7.1.3. Sieć średniego napięcia

Rozprowadzenie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się poprzez układ sieci SN 15 kV. Sieć ta pracuje w systemie pierścieni napowietrznych i kablowych. Część odbiorców na terenie miasta jest jednak zasilana z terenowych linii napowietrznych średniego napięcia. Są to linie w kierunkach: Lewkowo, Putyski. W mieście zlokalizowanych jest 90 stacji transformatorowych, w tym 33 słupowych, 41 parterowych i 16 wieżowych (5 stacji nie przekazano ZEB na własność). W 43 stacjach transformatorowych istnieje możliwość zmiany transformatorów na jednostki większe, co daje rezerwę zasilania nowych odbiorców lub zwiększonego poboru mocy. Stan techniczny zarówno stacji transformatorowych jak i sieci SN 15 kV oraz NN napowietrznych i kablowych - jest zróżnicowany. Z analizy stanu istniejącego sieci średniego napięcia wynika, że część linii SN 15 kV koliduje z istniejącą zabudową bądź z planowanym zagospodarowaniem. Dotyczy to:

- północnej części obszaru między ulicami Białostocką i Lipową,
- obszaru między ul. Prosta torami kolejowymi,
- terenu pod zbiornik wodny.

7.1.4. Ilość odbiorców i zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych i w indywidualnych gospodarstwach rolnych w latach 1991- 1998 r przedstawia poniższa tabela

Tabela nr 59

Lp	Lata	Odbiór energii elektrycznej (stan 31.XII)	Zużycie energii elektrycznej		
			w MWh	na 1 mieszkańca w MWh	na odbiorcę w MWh
1.	1991	7932	12670	528,5	1612,0
2.	1992	8128	13331	551,4	1660,1
3.	1993	8164	11687	482,9	1434,7
4.	1994	8190	12735	524,9	1557,4
5.	1995	8277	12017	494,5	1459,5
6.	1996	8335	12336	509,1	1489,9
7.	1997	8357	11442	474,5	1371,0
8.	1998	8424	12330	509,6	1463,8

Jak wynika z powyższych danych na przestrzeni lat 1991-98 obserwuje się sukcesywny wzrost ilości odbiorców przy równoczesnym obniżeniu zużycia energii elektrycznej na 1 odbiorcę i 1 mieszkańca miasta. Jest to podyktowane coraz szerszym stosowaniem urządzeń energooszczędnych jak również racjonalnym użytkowaniem energii elektrycznej przez samych mieszkańców.

7.1.5. Ocena rozwoju systemu elektroenergetycznego oraz główne problemy do rozwiązania

System elektroenergetyczny miasta rozwija się na przestrzeni lat w oparciu o program założony przez ZEB S.A. Rejon Energetyczny Bielsk Podlaski i ustalenia zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego m. Hajnówki. Jak wynika z analizy stanu istniejącego systemu zasilającego WN - jest on w stanie przestać w wystarczających ilościach moc i energii elektrycznej odbiorcom.

Podstawowym problemem jest zsynchronizowanie potrzeb wynikających ze stanu istniejącego i rozwoju miasta - z możliwościami systemu elektroenergetycznego po stronie SN i NN. Sukcesywnej przebudowy i wymiany na kablowe wymagają linie napowietrzne w obszarach wysokiej intensywności zabudowy. Stworzy to możliwości racjonalniejszego zagospodarowania terenów. Z linii SN 15 kV wychodzących z RPZ-tu a zasilających odbiory na obszarze gminy, należy wyeliminować stacje transformatorowe zasilające odbiorców z obszaru miasta. Linie tzw. „terenowe” należy przenieść poza obszary potencjalnego rozwoju miasta. Odcinki obecnie istniejących linii terenowych mogą być wykorzystane do etapowej budowy pierścieni miejskich.

Taki rodzaj modernizacji systemu pozwoli na budowy przejrzystego systemu miejskiego, funk-

cjonującego jako sieć o pewnym zasilaniu i dobrych parametrach przesyłanej energii. Utrzymywanie prawidłowego funkcjonowania i rozwoju sieci elektroenergetycznych powinno być rozwiązywane poprzez tworzenie rezerw terenów pod urządzenia elektroenergetyczne w postaci pasów ochronnych lub odpowiednich szerokości ulic w liniach rozgraniczających (pod linie) oraz wydzielonych miejsc (pod stacje transformatorowe), mimo ewentualnych konfliktów z właścicielami terenów. Oświetlenie uliczne, które jest niezbędne do sprawnego funkcjonowania miasta (1.730 punktów świetlnych) winno być sukcesywnie modernizowane. Wymiana opraw oświetleniowych starego typu na nowoczesne energooszczędne pozwoli zaoszczędzić wydatki za zużytą energię z budżetu miasta a zarazem da efekt w postaci lepiej doświetlonych ciągów komunikacyjnych.

7.2. Ciepłownictwo

7.2.1. Struktura organizacyjna i charakterystyka istniejącej gospodarki ciepłej

a) Źródła ciepła

Potrzeby ciepłe mieszkańców Hajnówki zaspokajane są przez urządzenia ciepłownicze będące w dyspozycji: Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej, przedsiębiorstwa „Rindipol” oraz indywidualnych źródeł ciepła. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w 1998 r. Dysponowało 15 kotłowniami służącymi do zaopatrzenia lokalnych systemów ciepłowniczych o łącznej mocy zainstalowanej wynoszącej 36,4 MW. W kotłowniach tych eksploatowano 64 kotły opalane węglem. Na osiedlu „Mazury” jako paliwo stosuje się miał węglowy natomiast od 1998 r. kotłownię „Podlasie” przestawiono na olej opałowy. Zaopatrzenie m. Hajnówki w energię ciepłą bazuje w 81 % na węglu kamiennym, z czego 71 % zużywa się bezpośrednio w formie paliwa a 10 % poprzez wykorzystanie energii elektrycznej. Udział pozostałych nośników energii, wynoszącej 15 % jest bardzo wysoki. Jest to spalanie drewna w przedsiębiorstwie „Rindipol” i wykorzystanie gazu technologicznego podczas wytwarzania węgla drzewnego i aktywnego w firmie „Gryfscand”.

b) Sieci rozdzielcze

Właścicielem i eksploratorem miejskim sieci ciepłowniczych jest PEC. Są to sieci wysokich i niskich parametrów (ogółem 6.500 mb w tym 2.900 m przyłączy) wysokie parametry posiada system zaopatrzenia w energię ciepłą „Mazury” i sieć zasilana przez „Rindipol”. Pozostałe - to sieci niskich parametrów. Długość sieci CWU wynosi 2,96 km z czego 1,74 km przypada na osiedle Mazury. Długość sieci przesyłowej „Furnelu” wynosi 1,22 km Rozbudowa sieci ciepłowniczej nastąpiła głównie w latach 1976-85 (70 % całej obecnej sieci). „Rindipol” bezpośrednio zaopatruje również odbiorców w ciepło poprzez sieć niskich parametrów.

Ze względu na rozbudowę sieci ciepłowniczej przez PEC w 1998 r. zlikwidowano 4 kotłownie przeznaczając je do pracy jako wymiennikownie grupowe. Łączna moc zlikwidowanych kotłowni wynosiła 8,4 MW (Moc ciepła dostarczana jest z ciepłowni przedsiębiorstwa „Furnel”).

Poza źródłami ciepła PEC, część miasta Hajnówka zaopatrywana jest w ciepło sieciowe ze źródła przedsiębiorstwa „Rindipol”. Częściowo odbywa się to poprzez sieć PEC. Kilku odbiorców „Rindipol” zaopatruje bezpośrednio. Na terenie zakładów przemysłowych eksploatowane są dwie lokalne ciepłownie posiadające wspólną sieć c.o. W ciepłowni 1 spalane są resztki produkcyjne (przeważnie trociny).

Istnieją tu 3 kotły o mocy termicznej 5,8 MW każdy. W ciepłowni 2 gdzie jako paliwo stosuje się miał węglowy pracują kotły o mocy 11,5 MW.

Sumaryczna moc kotłowni wynosi około 146 MW z czego przypada na:

- kotłownie PEC-u około 36 MW,
- kotłownie przemysłowe (HP SDD, Furnel OSM, ZP Las) około 76 MW,
- kotłownie pozostałe około 34 MW.

c) Instalacje odbiorcze

PEC eksploatuje łącznie 37 węzłów cieplnych, z czego 6 - to wymiennikownie grupowe z

dodatkowo przyłączoną siecią wtórna o niższych parametrach. Wymiennikownie grupowe zaopatrywane są w energię ciepłą z „Rindipolu”. Pozostałe węzły nie są przyłączone do dodatkowych sieci wtórnych. W pięciu z nich zainstalowano wymienniki ciepła, z czego 4 węzły są wyposażone w nowoczesną technikę regulacyjno-pomiarową 25 węzłów współpracujących z ciepłownią Mazury to węzły hydroelewatorowe, nie wyposażone w nowoczesną technikę regulacyjną. Tylko 3 z nich są opomiarowane. W/w powinny być wymienione na nowoczesne.

d) Wielkości produkcji ciepła

Sprzedaż ciepła przez PEC w 1998 r. wynosiła 56.111 MWh/a (202.000 GJ/a), natomiast zakup ciepła z byłego „Furnela” wynosił 6.760 MWh/a (24.336 GJ/a).

e) Emisje substancji szkodliwych

Zaopatrzenie Hajnówki w energię ciepłą wiąże się z emisjami 002, 302, Nox i pyłami. Ma to wpływ na sytuację ekologiczną miasta. Duży udział ma w tym budownictwo mieszkaniowe. W kotłowniach PEC-u z wyjątkiem ciepłowni Mazury - urządzenia nie są wyposażone w technikę oczyszczania gazów spalinowych.

W ciepłowni I po byłym „Furnelu” kotły zostały wyposażone w multicyklony. Stopień filtracji wynosi 94 %. W globalnym ujęciu zaopatrzenie w ciepło przez PE z emisjami:

pyły	-	112t/a,
CO ₂	-	24.123t/a,
SO ₂	-	29 t/a,
NO _x	-	19 t/a

7.2.2. Ocena systemu ciepłowniczego

Władze miasta, wychodząc naprzeciw problemom związanym z funkcjonowaniem ciepłownictwa i koniecznością wypracowania efektywnych ekonomicznie sposobów modernizacji gospodarki ciepłej w Hajnówce z uwzględnieniem perspektywnego rozwoju miasta oraz położeniem miasta w pobliżu unikalnego miejsca jakim jest Białowieski Park Narodowy, zleciło do opracowania szereg prac dotyczących tych zagadnień. Między innymi w 1996 r. została opracowana przez Narodowe Agencje Poszanowania Energii S.A. w Warszawie filia w Białymstoku - koncepcja energooszczędnej modernizacji gospodarki ciepłej w Hajnówce z uwzględnieniem perspektywnego rozwoju miasta. W 1999 r. w/w Agencja, w ramach projektu PHARE wykonała, zgodnie z wymogami obowiązującego Prawa Energetycznego - założenia do planu zaopatrzenia w ciepło dla miasta Hajnówki. W/w opracowania stanowi~ bardzo bogaty materiał do wykorzystania przy obieraniu kierunków poprawy funkcjonowania systemu ciepłowniczego. Główne wnioski jakie sformułowano ww. cytowanych założeniach to:

- w najbliższych latach oczekuje się znacznej redukcji zapotrzebowania na energię ciepłą w budynkach na skutek modernizacji i unowocześniania urządzeń systemu ciepłowniczego i całkowite wprowadzenie systemu rozliczeniowego zużycia energii ciepłej,
- PEC, wytwórca znacznej części ciepła w mieście pochodzącego ze spalania węgla kamiennego zamierza zlikwidować niektóre własne urządzenia wytwórcze i zwiększyć zakupy energii od przedsiębiorstwa „Rindipol”,
- stan techniczny sieci ciepłowniczych jest bardzo zróżnicowany; część z nich wymaga modernizacji - zwłaszcza systemy budowlane przed 1975 rokiem,
- w minionych latach została zmodernizowana część węzłów ciepłych. Ta sfera wymaga jeszcze znacznych inwestycji,
- należy kontynuować proces opomiarowywania odbiorców energii,
- zgodnie z wymogami ustawowymi winno przejść się na taryfę opłat dwuczłonowych (opłata za moc zamówioną i opłata za energię zużytą),
- w skutek modernizacji budynków, w następnych latach oczekuje się spadku sprzedaży energii

cieplnej. PEC będzie więc zmuszone do realizacji działań w celu obniżenia kosztów.

- ważnym zagadnieniem jest zmniejszenie udziału urządzeń opalanych węglem. Dotyczy to będzie w szczególności zabudowy jednorodzinnej, gdyż istniejąca sieć ciepłownicza dysponuje w tym względzie jedynie ograniczonymi możliwościami,
- przy niewielkich możliwościach ekonomicznej rozbudowy sieci ciepłowniczej, ze względu na strukturę zabudowy w Hajnówce należy zwiększyć tzw. gęstość ciepłą (nowe przyłącza wzdłuż istniejących),
- powinien ulec poprawie stopień wykorzystania energii (straty ciepła, ubytek wodny, współczynnik sprawności kotłów itp.

Inwestycje zrealizowane w latach 1992-2009

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w latach 1992-2009 zainwestowało prawie 9 milionów złotych w budowę i remont sieci ciepłej oraz przebudowę likwidowanych kotłowni w węzły ciepłe, co spowodowało dynamiczny rozwój usług ciepłowniczych. Na podstawie umowy z FURNEL S.A w 1997r rozpoczęło zakup ciepła z ciepłowni zakładowej. Współpraca z FURNEL SA umożliwiła w 1997 r budowę sieci ciepłowniczej wysoko parametrowej, w technologii rur preizolowanych Dn=200mm do Osiedla Centrum i Zielen Miejska.

W latach 1999-2000 wybudowano drugą sieć Dn=200mm oraz zlikwidowano kotłownie osiedlowe i lokalne w okolicach ulic A. Krajowej, Reja, Wyzwolenia, Piłsudskiego, Orzeszkowej.

W maju 2005r została podpisana umowa na dostawę ciepła z RINDIPOL S.A, która odkupiła kotłownię zakładową od FORTE S.A.

Przejęcie kotłowni przez RINDIPOL i poddanie jej gruntownej modernizacji pozwoliło na budowę trzeciej nitki sieci wysokoparametrowej Dn=200mm do osiedla przy ul. Lipowej i wyłączenie osiedlowych kotłowni opalanych grubym węglem i zamianę ich na grupowe węzły ciepłe.

W roku 2008 wybudowano czwarty odcinek sieci ciepłowniczej DN=200mm od kotłowni RINDIPOL do osiedla „Podlasie” i wyłączono osiedlową kotłownię opalaną olejem opałowym o bardzo wysokich kosztach eksploatacji, sieć ta umożliwia przyłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej Szpitala Powiatowego w Hajnówce.

W latach 1997-2009 zlikwidowano 28 kotłowni osiedlowych i lokalnych które zostały zamienione na grupowe lub indywidualne węzły ciepłe w pełni zautomatyzowane co znacznie ograniczyło emisję szkodliwych gazów cieplarnianych do atmosfery. Wykonano 11549 metrów dwuprzewodowej oraz 1601 metrów czteroprzewodowej wysokoparametrowej sieci ciepłowniczej w technologii rur preizolowanych o średnicy od Dn=25-200mm.

Modernizacja systemu ciepłowniczego zrealizowana w minionym dwudziestoleciu pozwala na dalszy harmonijny rozwój miasta z upowszechnieniem z centralizowanego ciepła systemowego.

Podstawowa działalność Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej (PEC) to przesył i produkcja ciepła do celów centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej. Produkcja własna z kotłowni „Mazury” stanowi około 20% sprzedawanego ciepła, pozostałe 80% to przesył ciepła wyprodukowanego w kotłowni „Rindipol”. PEC zaspokaja w około 80% potrzeby miasta na ciepło do celów ogrzewania. Dodatkowo specjalizuje się w budowie i remoncie sieci ciepłej oraz węzłów ciepłych.

Inwestycje do zrealizowania w latach 2010-2015 :

1. Budowa sieci Dn=150mm od węzła ciepłego przy ul. Batorego do kotłowni "Mazury". Sieć umożliwi przesył w obu kierunkach w zależności od potrzeb, co przyczyni się do znacznego wzrostu bezpieczeństwa przesyłu ciepła. Jednocześnie kotłownia Mazury będzie mogła wykorzystać w pełni zainstalowaną moc.
2. Budowa sieci ciepłej Dn=150mm od węzła ciepłego przy ul. Lipowej do szkoły Nr 2, Domu Kultury oraz przewidywanej hali widowiskowo-sportowej.
3. Wymiana starej wyeksploatowanej sieci ciepłej nisko parametrowej na wysoko parametrową wraz z wbudowaniem indywidualnych węzłów grupowych przy ul.Reja, Lipowa, Parkowa.

7.3. Gazownictwo

Miasto nie posiada sieci gazowej. Zgodnie ze studium programowym możliwości rozwoju gazyfikacji województwa białostockiego wykonanego przez Gazoprojekt Wrocław w 1995 r. Hajnówka będzie zasilana gazem ziemnym wysokometanowym gazociągiem zasilającym DN 200 relacji Łapy- Bielsk Podlaski - Hajnówka. W/w gazociąg jest odgałęzieniem gazociągu w/c relacji Bobrowniki - Białystok - Zambrow - Wyszokow - Nieporęt. W 1996 r. Została opracowana przez Gazoprojekt Wrocław koncepcja programowa gazyfikacji m. Hajnówki. Do zasilania miasta przewidziano stację 1° zlokalizowaną na końcu gazociągu Łapy - Bielsk Podlaski - Hajnówka na terenie m Hajnówka (w zachodniej części miasta). Stacja ta winna stanowić punkt zasilania również dla wsi z terenu gminy Hajnówka oraz dla miejscowości z terenu gminy Białowieża (opracowano 2 warianty obliczeń ze względu na możliwość doprowadzenia gazu do gminy Białowieża jedynie przez teren Puszczy Białowieskiej odcinkiem trasy długości ~ 22 km). Przewiduje się docelowo zasilanie 98 % stanu mieszkań, z których docelowo 3.357 będzie zasilanych w gaz do gotowania posiłków, 5800 w gaz do gotowania posiłków i ogrzewania pomieszczeń (stanowi to ~ 80 % odbiorców będących poza zasięgiem sieci ciepłowniczej). W koncepcji założono, że sieć gazownicza średniego ciśnienia w mieście wyniesie ~ 82.000 m a przyłączy sr/c i 4300 szt. Koncepcja gazyfikacji miasta została wykonana w sposób umożliwiający etapowanie realizacji systemu.

7.4. Telekomunikacja

7.4.1. Stan telekomunikacji w mieście i struktura systemu

Stan telekomunikacji w mieście w latach 1990-98 przedstawia się następująco:

Tabela nr 60

Lp.	Lata	Abonenci telefoniczni		Uwagi
		w liczbach bezwzględnych	na 1000 ludności	
1.	1990	2184	74,4	
2.	1991	2522	105,0	
3.	1992	2762	114,1	
4.	1993	2923	120,6	
5.	1994	2931	120,6	
6.	1995	3092	127,7	1715 zaległych wniosków
7.	1996	3106	128,5	
8.	1997	4047	167,9	
9.	1998	5867	242,7	

Od 1997 r. stan telekomunikacji w mieście uległ znaczącej poprawie.

Ogólny wskaźnik nasycenia telefonii na 1000 mieszkańców w 1997 r. wyniósł:

w Polsce ogółem: 193,0,
w Polsce w miastach: 261,0,
w woj. białostockim: 284,3,
w m. Hajnówka: 167,9.

Ten sam wskaźnik w 1998 r. wynosi:

w Polsce ogółem 229,0
w woj. podlaskim 220,0
w miastach województwa 294,8
w m. Hajnówka 242,7.

Jak wynika z powyższego zestawienia m. Hajnówka wskaźnik nasycenia jest wynikiem dobrym. W stosunku do pozostałych miast w województwie podlaskim zajmuje 17 miejsce (~ 50 % miast w województwie ma wynik lepszy). Obecnie system telekomunikacyjny miasta składa się z

3-ch central automatycznych cyfrowych typu EW SD RDLU:

- „Centrum” (pojemności 4.480 liczba abonentów 3.357),
- „Lipowa” (pojemności 1.600/ liczba abonentów 1.083),
- „Mazury” (pojemności 1824/ liczba abonentów 1.724).

Powyższe centrale są włączone w system wojewódzki za pomocą linii światłowodowych relacji:

- Bielsk Podlaski - Orla - Czyże - Hajnówka,
- Siemiatycze - Milejczyce -Czeremcha - Dubicze Cerkiewne - Hajnówka,
- Hajnówka - Narewka - Michałowo,
- Hajnówka - Nowosady - Narew - Zabłudów - Białystok.

Z centrali „Centrum” wyprowadzona jest linia kablowa światłowodowa w kierunku gminy Białowieża. Istniejące urządzenia telekomunikacyjne pozwalają na łączność nie tylko wojewódzką ale również poprzez węzeł białostocki – krajowe i międzynarodowe. Na terenie miasta istnieje sieć telefoniczna rozdzielcza i abonencka (napowietrzna i kablowa).

Centrale w Hajnówce obsługują również część abonentów gminy zlokalizowanych w niedużej odległości od granic miasta.

7.4.2. Ocena systemu i jego funkcjonowania.

Stan telekomunikacji w mieście osiągnął dobry stopień zaspokojenia potrzeb ludności w dziedzinie łączności. Oddanie do użytku central cyfrowych oraz włączenie ich w system linii światłowodowych zwiększyło możliwości łączności i poprawiło jakość świadczonych usług.

Istniejąca pojemność central pozwala na rozbudowę systemu i podłączenie ~ 1700 nowych abonentów. Aby utrzymać ten stan rzeczy oraz na bieżąco móc zaspokajać potrzeby ludności miasta, istnieje potrzeba utrzymania w należytej sprawności technicznej istniejące urządzenia telekomunikacyjne i w miarę narastających potrzeb w tym zakresie rozbudowy linii rozdzielczych i abonenckich na terenach rozwijających się.

7.5. Zaopatrzenie w wodę

7.5.1. Ogólna charakterystyka systemu zaopatrzenia w wodę.

Miasto Hajnówka na koniec 1998 r. zajmowało 10 miejsce w województwie podlaskim pod względem procentowej ilości mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej ze wskaźnikiem 85,1 %, który jest niższy od średniego dla miast województwa podlaskiego wynoszącego 87,5 %.

Długość sieci wodociągowej (bez podłączeń do budynków) wynosiła 60,9 km i podłączeń do budynków mieszkalnych było 2.765 szt. Zużycie wody wodociągowej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wynosiło 36,8 mJ/r (100,8 dm3id) powyżej średniej dla miast województwa podlaskiego - 36,5 m/r (100,0 dm3/d). Zaopatrzenie w wodę mieszkańców miasta odbywa się ze stacji wodociągowej zlokalizowanej przy ulicy Białostockiej. Eksploatacja urządzeń komunalnego systemu zaopatrzenia w wodę? zajmuje się Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Hajnówce.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. powstało w wyniku podziału Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Komunikacji Miejskiej w Hajnówce i od 1995 roku działa jako Spółka jednoosobowa, której wszystkie udziały należą do Gminy Miejskiej Hajnówka.

Celem istnienia Przedsiębiorstwa jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców Hajnówki i okolic poprzez efektywne świadczenie usług: poboru, uzdatniania i rozprowadzenia wody; odprowadzania i oczyszczania ścieków; budowlanych - w zakresie sieci i instalacji sanitarnych; handlowych – Sklep Firmowy „Akwedukt”. Priorytetem działań Spółki jest systematyczne podnoszenie poziomu zadowolenia klientów z działań Przedsiębiorstwa oraz dbałość o środowisko naturalne.

Jednym z najpoważniejszych zadań jakie czeka Przedsiębiorstwo w 2010 roku jest realizacja unijnego Projektu „ Rozbudowa i modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w

mieście Hajnówka – etap I”. Przedmiotem projektu jest uregulowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie miasta, w skład którego wchodzi: rozbudowa oczyszczalni ścieków, modernizacja Stacji Uzdatniania Wody oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Hajnówka.

7.5.2. Rozwój systemu zaopatrzenia w wodę w latach 1985-1998.

Zwodociągowanie miasta od 1985 r. przedstawia tabela.

Tabela nr 61

Tabela nr 61

Wyszczególnienie		Stan na koniec roku									
		1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Długość sieci wodociągowej ogółem w km w tym sieć miejska		31,4 24,5	38,7 32,6	41,7 35,6	49,0 35,6	49,0 42,9	56,6 50,5	57,3 50,5	59,3 52,5	60,3 53,4	60,9 54,1
Podłączenia wodociągowe do budynków mieszkalnych ogółem w tym do sieci miejskiej szt.		624 479	978 942	1076 1040	1363 1327	1560 1524	1816 1780	2053 2003	2363 2313	2607 2470	2765 2621
Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej %		79,0	81,5	81,7	82,7	83,2	83,8	83,9	84,5	84,8	85,1
Miejsce wśród miast województwa pod względem % ludności korzystającej z sieci wodociągowej		2	2	2	2	2	2	2	2	2	10*
Zużycie wody w gosp. domowych w tys. m³/ rok		826,0	991,0	983,8	996,1	1083,8	946,8	883,5	864,8	916,8	890,2
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m³/k	37,4	41,7	41,0	41,2	44,8	39,0	38,4	36,7	38,0	36,8
	dm³/d	102,5	114,2	112,3	112,6	122,7	106,8	99,7	97,5	104,1	100,8

*miejsce w województwie podlaskim

Na terenie miasta zaopatrzenie w wodę budynków mieszkalnych odbywa się w większości z ujęcia miejskiego oraz z ujęć zakładowych byłego MZSDD, „Furnelu”, Nadleśnictwa Hajnówka i PKP. Rozwój sieci wodociągowej w mieście następuje sukcesywnie z dużą ilością odcinków układzie promienistym. W latach 1986-1990 przybyło 8,1 km sieci wodociągowej i podłączono 463 budynki mieszkalne. Daje to wzrost odczyt 1,62 km sieci wodociągowej i 93 budynki mieszkalne. W latach 1991-1998 wybudowano 21,5 km sieci wodociągowej i podłączono 1.679 budynków mieszkalnych – średniorocznie 2,69 km sieci i 210 budynków mieszkalnych. ilość mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej wzrasta z 79,0 % w 1985 r. do 85,1 % w 1998 r. W analizowanym okresie tempo przyrostu mieszkańców korzystających z wodociągu było nieduże, mimo znacznego wzrostu podłączonych budynków, gdyż w większości podłączone były budynki jednorodzinne.

7.5.3. Charakterystyka komunalnego ujęcia wody i stacji uzdatniania

Źródłem poboru wody jest ujęcie wody podziemnej z utworów trzeciorzędowych składające się w 5 studni wierconych z zatwierdzonymi łącznymi zasobami wodnymi w kat. „B” w ilości $Q = 200 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s = 20\text{-}28,5 \text{ m}$ - decyzja Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Nr 06.1V-8530/2/83 z dnia 31.05.1983 r.

Charakterystyka studni wierconych:

- Studnia SW - 1B, usytuowana poza ogrodzeniem stacji uzdatniania wody, o głębokości 159 m i wydajności eksploatacyjnej $Q = 66^3/\text{h}$ przy depresji $s = 23,7\text{m}$.
- SW -2 A, o głębokości 157 m i wydajności eksploatacyjnej $Q = 60 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 27,3 \text{ m}$,
- SW-3 o głębokości 163,5 m i $Q = 52,5 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 20,2 \text{ m}$ znajduje się na terenie wsi Dubiny,
- SW-4 o głębokości 156 m i $Q = 52 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 20 \text{ m}$ znajduje się na gruntach wsi Dubiny,
- SW - 5 o głębokości 157 m i $Q = 23,4^3/\text{h}$ przy $s = 23,4 \text{ m}$ znajduje się na gruntach wsi Dubiny,
- Studnia SW-1 na terenie stacji wodociągowej przewidziana jest do renowacji

Woda ze studzien zawiera ponadnormatywną zawartość związków żelaza i manganu.

Urządzeniami do poboru i uzdatniania wody są:

- pompa głębinowa typu UBx- VII z silnikiem o mocy 14,7 kW (SW-1 B),
- pompa głębinowa UBG-1/6 z silnikiem o mocy 9,2 kW (SW-2A),
- pompa głębinowa GC-80 z silnikiem o mocy 15 kW (SW-3),
- pompa głębinowa G-80VB z silnikiem o mocy 14,7 kW (SW-4),
- pompa głębinowa CVOU z silnikiem o mocy 15 kW (SW-5),
- zbiornik wody czystej żelbetowy 0 12m o pojemności 500 3
- zbiornik żelbetowy o pojemności 2500 3
- 3 pompy II stopnia typu 8 A 20,
- 2 pompy II stopnia 5A-20,
- 2 hydrofory o pojemności 2000 I każdy,
- 6 odzielaczy 0 2000 mm,
- 2 mieszacze wodno-powietrzne 0 1000 mm,
- 2 sprężarki typu WAN-AW,
- zbiornik sprężonego powietrza 0 1200 mm o pojemności 2,5 m3
- 5 wodomierzy typu MPSW 0150mm,
- 2 chloratory C-52.

Stacja wodociągowa pracuje w układzie dwustopniowego pompowania.

Z analiz wody z hydroforni przeprowadzanych w latach 1996-1998 wynika, że woda uzdatniona odpowiada normom wody pitnej.

7.5.4 Ocena wydajności istniejącego komunalnego ujęcia wody.

Analizę poboru wody z ujęcia miejskiego w ostatnich trzech latach obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 62

	Rok		
	1996	1997	1998
Pobór wody z ujęcia w ciągu roku m ³ /rok	994327	10935788	1187600
Pobór wody średnio dobowy m ³ /d	2716,7	2837,8	3253,7
Pobór wody średnio godzinowy m ³ /h	113,2	118,2	135,6
Pobór wody maksymalny dobowy m ³ /d	4590	4420	4580
Pobór wody maksymalny godzinowy m ³ /h	248,6	239,4	248,1
Zatwierdzone zasoby ujęcia m ³ /h	200	200	200
Wykorzystanie zatwierdzonych zasobów przy średnio dobowym poborze wody %	56,6	59,1	67,8

Pobory wody z ujęcia miejskiego w ostatnich trzech latach sukcesywnie wzrastają. roku 1997 w stosunku do 1996 r. nastąpił wzrost o 4,2 %, a w 1998 r. do roku poprzedniego 14,7 %. Wykorzystanie zatwierdzonych zasobów przy rozbiórze średnio godzinowym wynosiła 56,6 % w 1996 r., 59,1 % w 1997 r. i 67,8 % w 1998 r. Rozbiór wody maksymalny godzinowy przekracza zatwierdzone zasoby i jest pokrywany ze zbiorników wyrównawczych Wodociąg miejski pracuje w granicach swojej wydajności i nie posiada rezerwy.

7.5.5 Zakładowe ujęcia wody podziemnej

Zakładowe ujęcia wody oparte o studnie wiercone posiadają:

- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Hajnówce ul. Warszawska 108, - 3 studnie: SW 1 A (awaryjne) o głębokości 53,6 m i wydajności eksploatacyjnej Q = 50 m³/h przy s = 8, 1 m, SW - 2 (awaryjna) o głębokości 50 m i Q = 42 m³/h przy s = 10,0 m, SW-3 podstawowa o głębokości 74 m i Q = 60 J, przy s = 12,6m. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne ujęcia 3 - otworowego określone zostały na Q = 60 m³/h przy s = 12,6m. Decyzję Wydziału Ochrony środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Nr OS.11.6210/11/97 z dnia 10 stycznia 1997 r. zostały ustanowione strefy ochrony bezpośredniej wokół studni, mieszczące się w gra-

nicach działki, oraz strefy ochrony pośredniej zewnętrznej, wykreślone w części graficznej studium. Na terenach ochrony pośredniej zabrania się:

- lokalizowania nowych obiektów mogących spowodować pogorszenie stanu środowiska: wysypisk odpadów stałych, wylewisk, stacji paliw, myjni samochodowych, magazynów substancji chemicznych i środków ochrony roślin,
 - lokalizowania nowych ujęć wody podziemnej dla innych użytkowników.
- „Furnel” spółka z o.o. w Hajnówce ul. 3 Maja 51 - 3 studnie : SW-1 o głębokości 167 m i $Q = 20 \text{ m}^3/\text{h}$, SW-2 o głębokości 171 m i $Q = 30 \text{ m}^3/\text{h}$ i SW-3 o głębokości 150 m i $Q = 50 \text{ m}^3/\text{h}$,
 - Zakład Produkcyjny „Gryfskand” ul. Białostocka 1 - 3 studnie : SW-1 o głębokości 70 m i $Q = 80 \text{ m}^3/\text{h}$, SW-2 o głębokości 125,5 m i $Q = 40 \text{ m}^3/\text{h}$ i SW-4 o głębokości 70 m i $Q = 120 \text{ m}^3/\text{h}$ – zakład podłączony do sieci miejskiej,
 - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Hajnówce ul. Lipowa 190 - 1 studnia o głębokości 72,0 m i wydajności $30 \text{ m}^3/\text{h}$ - podłączony do sieci miejskiej,
 - Handlowo-Produkcyjna Spółdzielnia Pracy w Hajnówce ul. Górna 19 – 1 studnia głębokości 177,6 m i wydajności $Q = 156,3 \text{ m}^3/\text{h}$, przy $s = 8,0 \text{ m}$ -zakład podłączony do sieci miejskiej,
 - Stacja PKP w Hajnówce ul. Kolejowa - 2 studnie: SW-1 o głębokości 155 m i $Q = 20,37 \text{ m}^3/\text{h}$, i SW-2 gł. 40 m i $Q = 18 \text{ m}^3/\text{h}$
 - Ośrodek Sportu i Rekreacji w Hajnówce ul. Ks. Dziewiatowskiego 2 – 1 studnia głębokości 72,0 m i $Q = 30 \text{ m}^3/\text{h}$, - podłączony do sieci miejskiej,
 - Zakład Produkcji Leśnej „Las” w likwidacji Hajnówka ul. Warszawska 116 - 2 studnie: SW-1 o głębokości 66 m i $Q = 60 \text{ m}^3/\text{h}$ i SW-2 o wydajności $54 \text{ m}^3/\text{h}$ - zakład podłączony do sieci miejskiej,
 - Zarząd Ogródków Działkowych w Hajnówce ul. Targowa - 1 studnia o głębokości 157 m i $Q = 68 \text{ m}^3/\text{h}$ - podłączone do sieci miejskiej,
 - Ośrodek Więziennictwa - 1 studnia o głębokości 68 m i $Q = 14,0 \text{ m}^3/\text{h}$ - podłączony do sieci miejskiej,
 - była Baza Transportowa Trans-Mlecz przyjęta przez OSM w Hajnówce – 1 studnia głębokości 64 m i $Q = 6,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 1,4 \text{ m}$,
 - „Runo” spółka z o.o. w Hajnówce ul. Białowieska - 1 studnia o wydajność $9,5 \text{ m}^3/\text{h}$ - zakład podłączony do sieci miejskiej.

7.5.6 Studnie publiczne

Na terenie miasta znajduje się 10 studni publicznych zlokalizowanych przy:

- ul. Reja 3 A o głębokości 21 m i $Q = 6 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 1,0 \text{ m}$,
- os. Milenium 11 o głębokości 17,6 m i $Q = 1,5 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 4,8 \text{ m}$,
- ul. Wyzwolenia 4 A o głębokości i 21 m i $Q = 6 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 1,2 \text{ m}$,
- ul. Wyzwolenia 1 A o głębokości i 14,5 i $Q = 6 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 3,6 \text{ m}$,
- ul. Lipowa o głębokości 14,2 i $Q = 6 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 2,9 \text{ m}$,
- ul. Lipowa o głębokości 15,0 i $Q = 6 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 1,6 \text{ m}$,
- ul. Armii Krajowej 36 o głębokości 19,7 i $Q = 6 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 1,6 \text{ m}$,
- ul. 3-go Maja 28 o głębokości 22 m i $Q = 6 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 5,2 \text{ m}$,
- ul. Nowowarszawska 29 na os. Mazury o głębokości 24 m i $Q = 6 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 3,9 \text{ m}$,
- ul. Lipowa 176 o głębokości 60,0 m i $Q = 2,9 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 25,2 \text{ m}$.

7.5.7 Ogólna ocena zaopatrzenia miasta w wodę

Istniejące ujęcie wody i stacja uzdatniania wodociągu miejskiego w godzinach maksymalnych rozbiorów pracuje na granicy swej wydajności i nie będzie mogła zapewnić przyszłościowych potrzeb wodnych miasta, co stanowić będzie barierę jego rozwoju. Istnieje potrzeba budowy nowej stacji wodociągowej. Sieć wodociągowa obejmuje swym zasięgiem większość zainwestowanych terenów miasta, jednak duża ilość promienistych odcinków sieci wodociągowej nie zapewnia dwustronnego zaopatrzenia w wodę i w przypadku awarii sieci znaczna część zabudo-

wy mieszkaniowej pozbawiona jest wody. istnieje potrzeba powiązania sieci wodociągowej w układ pierścieniowy.

7.6. Odprowadzenie i oczyszczenie ścieków

7.6.1. Kanalizacja sanitarna

Rozwój kanalizacji sanitarnej w mieście przedstawia tabela.

Tabela nr 63

Wyszczególnienie	Stan na koniec roku									
	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Długość sieci kanalizacyjnej w km	16,8	14,6	14,6	15,3	16,0	16,0	17,0	18,0	18,6	18,5
w tym sieć miejska	10,0	10,5	10,5	11,2	11,9	11,9	12,2	13,2	13,7	13,7
Podłączenia kanalizacyjne do budynków ogółem w tym do sieci miejskiej szt.	125 48	145 134	159 148	206 195	221 210	238 227	268 245	314 291	336 312	411 407
% ludności korzystającej z sieci sanitarnej	46,5	50,6	50,7	52,1	52,5	52,6	52,7	53,0	53,3	53,8
miejsce wśród miast województwa pod względem % ludności korzystającej z kanalizacji	7	7	8	8	8	8	8	9	9	17*

* miejsce w województwie podlaskim

Na terenie miasta ścieki sanitarne z budynków mieszkalnych odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Hajnówka a eksploatowanej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spotka z o.o. w Hajnówce oraz do kanalizacji sanitarnej będącej własnością byłych H.Z.S.D.D w Hajnówce i Nadleśnictwa Hajnówka. W roku 1985 do kanalizacji sanitarnej odprowadzane były ścieki przede wszystkim z budynków wielorodzinnych. W latach późniejszych następowała rozbudowa kanalizacji sanitarnej w mieście i podłączone były budynki jednorodzinne z największą ilością podłączeń w 1998 r. Kanały ogólnospławne o długości 4,4 km do chwili obecnej funkcjonują w ulicach: 11-go Listopada , Ks. Wierobieja i Batorego.

W 1999 r. wykonano 4,9 km kanałów sanitarnych w 14 ulicach w mieście i od oczyszczalni do ul. Warszawskiej. W trakcie realizacji są kanały sanitarne w 13 ulicach oraz od przepompowni do ulicy Torowej z przejściem pod torami z cznym końcowym efektem rzeczowym 4,6 km.

Układ kanalizacji sanitarnej jest grawitacyjno-pompowy z przepompownią główną zlokalizowaną na terenie starej oczyszczalni.

Miasto Hajnówka na tle województwa podlaskiego w dniu 1.01.1999 r. zajmowało 17 miejsce pod względem procentowej ilości mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej ze wskaźnikiem 53,8 %, który jest niższy od średniego dla miast województwa podlaskiego - 74,6 %.

7.6.2. Miejska oczyszczalnia ścieków

Miasto Hajnówka posiada mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości $Q_{d\text{sr}}=6.000 \text{ m}^3/\text{d}$ oddano eksploatacji w 1997 r. Na oczyszczalni ścieków znajdują się:

- komora rozprężna i rozdziału ścieków wykonana z żelbetu o wymiarach 5,8 x 5,1 x 1,8 m
- punkt zlewny nieczystości płynnych dowożonych,
- stacja mechanicznego oczyszczania ścieków w postaci zablokowanego urządzenia typu Rotomat Ro - 5,
- przepompownia pośrednia wraz ze zbiornikiem buforowym, wykonana jako zbiornik żelbetowy, zamknięty, o średnicy 14,0 m, głębokości całkowitej 5,8 m i pojemności roboczej 615 m^3
- sekwencyjne biologiczne reaktory /SBR/ - 4 komorowy osadu czynnego o wymiarach jednej

- komory: wysokość - 7,06 m, długość - 17,07 m i pojemności całkowitej $V = 1565 \text{ m}^3$,
- komora zasuw,
 - 2 tlenowe stawy stabilizacyjne I-go stopnia, napowietrzne o rocznej pojemności roboczej 2.200 m^3 i głębokości roboczej 1,4 m,
 - 2 stawy stabilizacyjne II-go stopnia, napowietrzne, o łącznej pojemności roboczej 1.100 m^3 i głębokości roboczej 1,5 m,
 - hala dmuchaw - 4 dmuchawy firmy „Spomasz” Ostrów Wielkopolski oraz 1 rezerwowa,
 - 2 zagęszczacze grawitacyjne wg systemu UNIKLAR - 77 typu ZGPP-4,5 każdy o wymiarach 0-4,5 m, powierzchnia $15,9 \text{ m}^2$ objętości $47,8 \text{ m}^3$,
 - przepompownia wód nadosadowych i ociekowych w postaci studni z zainstalowaną pompą zatapialna ARLIN (oraz 1 rezerwowa),
 - stacja mechanicznego odwadniania osadu w postaci taśmowej prasy filtracyjnej typu SKID-ECO-PRESSE,
 - składowisko osadu odwodnionego ze szczelnym podłożem o powierzchni 320 m^2 ,
 - krata koszowa zainstalowana w ciągu awaryjnym.

Gmina Miejska Hajnówka posiada pozwolenie wodno prawne na eksploatację wybudowanych urządzeń oczyszczających ścieki i odprowadzenie ścieków do rzeki Leśna Prawa zaliczonej do III klasy czystości - decyzja Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Nr 06.11.6210/ 177/97 z dnia 1 grudnia 1997 r., ważna do 31.12.2000 r. W decyzji określono dopuszczalną ilość odprowadzanych ścieków: $Q_{\text{dmax}} = 6000 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{dmax}} = 6.600 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{hmax}} = 400 \text{ m}^3/\text{d}$, i $Q_{\text{h sr}} = 275 \text{ m}^3/\text{d}$, oraz dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: BZT5 - 20 mg O₂/l, CHZT- 100 mg O₂/l zawiesina 50 mg/l, azot amonowy 6 mg NH₄/l azot ogólny - 30 mg N/l, fosfor ogólny - 5 mg P/l, pH- 6,5 -9,0, temperatura - 26 °C.

W roku 1998 ilość ścieków dopływających do oczyszczalni wynosiła 943 dm^3 , co daje średniodobowo 2.584 m/d. Stanowi to 43 % przepustowości średniodobowej oczyszczalni.

Średnia redukcja zanieczyszczeń kształtuje się BZT5 - 97,5 %, CHZT - 93,4 %, zawiesina 96,8 %, azot ogólny 91,1 % i fosfor ogólny 97,5 %. Średnie stężenia zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych wynosiły: BZT5 - 9 mg/l, CHZT - 52 mg/l, zawiesina 13,4 mg/l, azot ogólny - 8 mg/l i fosfor ogólny - 0,3 mg/l i były znacznie niższe od dopuszczalnych ustalonych pozwoleniem wodno prawnym. Świadczy to o dobrej pracy oczyszczalni ścieków.

7.6.3. Zakładowe oczyszczalnie ścieków

Na terenie miasta zakładowe oczyszczalnie ścieków posiadają:

- GRYFSKAND Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny w Hajnówce. Oczyszczalnia ścieków typu „Eliot – 150” posiada przepustowość $300 \text{ m}^3/\text{d}$ Zakład ma pozwolenie wodnoprawne na eksploatację urządzeń i odprowadzenie ścieków do rz. Leśnej Prawej zaliczonej do III klasy czystości – decyzja Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Nr OS.11.6210/83/98 z dnia 1 lipca 1998 r., ważna do 31.12.2000 r. Oczyszczalnia uzyskuje dobre efekty redukcji zanieczyszczeń.

7.6.4. Kanalizacja deszczowa

Głównymi odbiornikami wód opadowych z terenu miasta są przepływające rzeki: Leśna Prawa i Chwiszcza oraz rowy. Kanalizacja deszczowa jest rozwiązana tak, aby wody deszczowe z ulic i przyległych terenów w najprostszym sposobie były odprowadzane do odbiorników, w miarę jak pozwala na to konfiguracja terenu. W związku z tym istnieje 22 wyloty do odbiorników kanałów deszczowych nie posiadających urządzeń podczyszczających. Kanały deszczowe są średnicy od 0,3m do 0,8m, a ich łączna długość wynosi 19,4 km. Na terenie miasta funkcjonuje jeszcze 4,4 km kanałów ogólnospławnych.

7.6.5. Ogólna ocena gospodarki ściekowej

Gospodarka ściekowa na terenie miasta ulega systematycznej poprawie, jednak skanali-

zowanie miasta jest znacznie mniejsze od jego zwodociągowania. Połączenia kanalizacyjne do budynków mieszkalnych stanowią tylko 14,7 % połączeń wodociągowych. Do kanalizacji sanitarnej odprowadzane są ścieki w przeważającej większości z budownictwa wielorodzinnego, w którym zamieszkuje 56,2 % ogółu mieszkańców miasta. Tereny zabudowy jednorodzinnej są słabo skanalizowane. Miejska oczyszczalnia ścieków wykorzystana jest w 43 % jej przepustowości i posiada duże rezerwy. Oczyszczalnia ma zastosowaną nowoczesną technologię z podwyższonym usuwaniem związków biogenych i uzyskuje zadawalające wyniki redukcji zanieczyszczeń.

7.7. Gospodarka odpadami stałymi

7.7.1. Miejskie wysypisko odpadów komunalnych

Miejskie wysypisko odpadów stałych z znajduje się w Poryjewie i zajmuje działki wielkości 8,47 ha. Dojazd do wysypiska odbywa się drogą o nawierzchni asfaltowej w relacji Hajnówka - Kleszczele. Otoczenie wysypiska stanowią grunty orne zadrzewione i leśne. Najbliższa zabudowa mieszkalna wsi Orzeszkowo znajduje się w odległości 120 m od granic wysypiska Poryjewa-200 m. Budynki o charakterze gospodarczym i do prowadzenia działalności gospodarczej zlokalizowane od strony północnej i wschodniej usytuowane są w bezpośrednim sąsiedztwie wysypiska. Miejskie wysypisko odpadów istnieje od 1963 roku. Zlokalizowane zostało na terenie powyrobiskowym kopalni plasku. Teren jest oznakowany i ogrodzony siatką metalową, częściowo zniszczoną szczególnie od strony wschodniej. Ilość odpadów składowanych na wysypisku zwiększa się z roku na rok i wg danych z Urzędu Miasta Hajnówki w ostatnich latach wynosiła: 1996 r. - 27,2 tys. 3 1997 r. -28,8tys. m³. 1998 r. -31,3tys. m³i 1999 r. (do maja)- 11,1 tys. m³ Form składowania odpadów na obiekcie posiada charakter powierzchniowy z lokalnymi skupiskami ich gromadzenia. Zgromadzone odpady w części południowo-zachodniej zostały przemieszczone od ogrodzenia w głąb wysypiska, ugniecione i przysypane gruntem. W części północno-wschodniej nie wykonano tych robot. Wysypisko stanowi własność Gminy Miejskiej Hajnówka, a zarządcą jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka z o.o. w Hajnówce. W okresie wiosenno-letnim wysypisko czynne jest w godzinach 7⁰⁰-18 ⁰⁰ od poniedziałku do piątku i soboty 7⁰⁰-16⁰⁰, zim~ 7⁰⁰-17⁰⁰ i w soboty 7⁰⁰ - 15⁰⁰. Na wysypisku zatrudnione są 2 osoby, które przyjmują na wysypisko przywożone odpady i wystawiają potwierdzenie odbioru z ustaleń szacunkowej ilości odpadów i dat, co stanowi podstawę do wystawienia faktury.

7.7.2. System gromadzenia i wywozu odpadów stałych.

Na terenie miasta odpady gromadzone są w większości nie selektywnie w pojemnikach i na prywatnych posesjach w workach foliowych. Od 1994 r. z prywatnych posesji worki z odpadami odbierane są nieodpłatnie raz w miesiącu. Od 1 czerwca 1999 r. w dzielnicy zabudowy jednorodzinnej o nazwie umownej Górna Judzianka, między linią kolejową i rzeką, wprowadzono pilotażowy program selektywnej zbiorki odpadów w kolorowych workach z wydzieleniem 3 asortymentów: szkło, aluminium i plastik (PET-y). Dotychczasowe wyniki nie są zadawalające, gdyż mieszkańcy nie stosują się do zaleceń i w workach znajduje się wszystkie rodzaje odpadów. Wywozem odpadów z terenu miasta zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spotka z o.o. w Hajnówce na podstawie podpisanych umów ze: Spółdzielnią Mieszkaniową, Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej, zakładami pracy, usługowymi i innymi instytucjami oraz z Urzędem Miasta dotyczącą wywozu z prywatnych posesji.

7.7.3. Odpady poszpitalne

Odpady niebezpieczne powstające z wyniku działalności Publicznego Samodzielnego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Hajnówce zostają unieszkodliwiane w spalarni odpadów poszpitalnych przy Szpitalu w Hajnówce, której urządzenia nie są przystosowane do termicznej utylizacji odpadów niebezpiecznych. W ciągu roku unieszkodliwia się około 120 ton odpadów niebezpiecznych z całego regionu.

7.7.4. Ogólna ocena gospodarki odpadami stałymi

Gromadzenie odpadów stałych w większej części miasta jest prowadzone w sposób tradycyjny, bez segregacji odpadów, co powoduje, że na wysypisko trafiają odpady stanowiące surowce wtórne, które mogłyby być wykorzystane, a tym samym ilość wywożonych odpadów na wysypisko zmniejszyłaby się o około 25 %. Sprawą bardzo pilną jest rozwiązanie problemu utylizacji odpadów, gdyż istniejące miejskie wysypisko odpadów stałych nie spełnia obowiązujących norm ochrony środowiska.

Stan i ochrona środowiska

Tabela nr 64

	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008	2009
KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW							
Obiekty komunalne							
oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów	ob.	1	1	1	1	1	1
Wielkość (przepustowość) oczyszczalni wg projektu							
oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów	m³/dobę	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Równoważna liczba mieszkańców							
ogółem	osoba	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
Ścieki oczyszczane							
odprowadzane ogółem	dam³/rok	1 283,0	1 359,0	1 368,8	1 506,0	1 485,2	1 533,0
oczyszczane łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi	dam³/rok	1 298	1 368	1 391	1 534	1 499	1 561
oczyszczane razem	dam³/rok	1 283	1 354	1 369	1 506	1 469	1 533
oczyszczane z podwyższonym usuwaniem biogenów	dam³/rok	1 283	1 354	1 369	1 506	1 469	1 533
oczyszczane biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów w % ścieków ogółem	%	100,0	99,6	100,0	100,0	98,9	100,0
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie wg lokalizacji							
ogółem	osoba	-	-	21 918	20 200	20 200	18 345
w miastach	osoba	-	-	21 918	20 200	20 200	18 345
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie							
ogółem	osoba	20 847	22 159	21 918	20 200	20 200	18 345
z podwyższonym usuwaniem biogenów	osoba	20 847	22 159	21 918	20 200	20 200	18 345
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu							
BZT5	kg/rok	9 084	13 539	11 412	15 340	14 689	14 359
ChZT	kg/rok	36 335	43 285	47 180	53 692	60 407	54 313
zawiesina	kg/rok	11 679	14 018	12 804	18 408	15 289	11 705
azot ogólny	kg/rok	3 841	13 676	7 376	9 204	9 443	8 584
fosfor ogólny	kg/rok	908	1 231	1 391	1 196	599	468
Osady wytworzone w ciągu roku							
ogółem	t	239	308	298	268	256	291
stosowane w rolnictwie	t	239	308	298	268	256	291
ODPADY KOMUNALNE							
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku							
ogółem	t	-	9 646,96	10 461,10	6 383,18	3 984,40	0
z gospodarstw domowych	t	-	5 315,68	5 880,30	4 933,60	3 930,29	0
odpady zdeponowane na składowiskach w % zebranych	%	-	100,00	100,00	100,00	100,00	0
PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW							
Oczyszczalnie przemysłowe							
oczyszczalnie							
biologiczne	ob.	1	1	1	1	1	0

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA-
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

przepustowość projektowa oczyszczalni							
biologiczne	m³/dobę	150	150	150	150	150	0
Gospodarka wodno-ściekowa w przemyśle							
zakłady zużywające wodę ogółem	ob.	6	7	-	-	-	-
zakłady zużywające wodę odprowadzające ścieki wymagające oczyszczenia bezpośrednio do wód lub do ziemi	ob.	1	1	-	-	-	-
zużycie wody na potrzeby przemysłu	dam³	473	438	475	491	427	464
pobór wód podziemnych	dam³	495	452	508	526	456	469
zakup wody razem	dam³	0	26	9	0	0	0
zakup wody z wodociągów komunalnych na cele produkcyjne	dam³	0	20	0	0	0	0
Przemysłowe oczyszczanie ścieków							
ścieki odprowadzone ogółem	dam³	104	103	70	80	52	106
ścieki odprowadzone do sieci kanalizacyjnej	dam³	86	87	51	59	51	106
ścieki odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi	dam³	18	16	19	21	1	0
ścieki wymagające oczyszczania ze ścieków odprowadzonych bezpośrednio do wód lub do ziemi	dam³	18	16	19	21	1	0
ścieki oczyszczane razem	dam³	18	16	19	21	1	0
ścieki oczyszczane biologicznie	dam³	18	16	19	21	1	0
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach odprowadzonych do wód lub do ziemi							
BZT5	kg/rok	254	177	281	246	25	0
ChZT	kg/rok	2 295	2 130	1 576	1 717	142	0
zawiesina	kg/rok	860	878	492	646	37	0
EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH							
Emisja zanieczyszczeń pyłowych							
ogółem	t/r	272	232	-	-	-	-
nie zorganizowana	t/r	2	2	-	-	-	-
ze spalania paliw	t/r	247	203	-	-	-	-
węglowo-grafitowe, sadza	t/r	12	12	-	-	-	-
Emisja zanieczyszczeń gazowych							
ogółem	t/r	67 384	61 473	-	-	-	-
dwutlenek siarki	t/r	174	139	-	-	-	-
tlenki azotu	t/r	98	88	-	-	-	-
tlenek węgla	t/r	528	637	-	-	-	-
dwutlenek węgla	t/r	66 528	60 556	-	-	-	-
Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji							
pyłowe	t/r	722	554	-	-	-	-
ODPADY WYTWORZONE I NAGROMADZONE							
Zakłady wytwarzające odpady							
ogółem	ob.	4	4	-	-	-	-
Odpady wytworzone w ciągu roku							
ogółem	tys.t/r	50,9	23,2	9,5	6,3	4,9	3,5
poddane odzyskowi	tys.t/r	50,3	22,6	7,0	6,3	4,9	3,5
unieszkodliwione razem	tys.t/r	0,1	0,1	2,5	0	0	0
składowane na składowiskach własnych i innych	tys.t/r	0,1	0,1	0	0	0	0
unieszkodliwione w inny sposób	tys.t/r	0	0	2,5	0	0	0
magazynowane czasowo	tys.t/r	0,5	0,5	0	0	0	0
odpady składowane w % wytworzonych	%	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Powierzchnia składowania odpadów							
nie zrekultywowana	ha	0	0	0	0,2	0	0
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ							
Pomniki przyrody							

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA-
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

ogółem	Szt.	60	60	60	59	59	0
TERENY ZIELENI							
Tereny zieleni wg lokalizacji							
parki spacerowo - wypoczynkowe							
obiekty							
ogółem (w miastach i na wsi)	ob.	1	1	1	1	1	1
powierzchnia							
ogółem (w miastach i na wsi)	ha	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
zieleńce							
obiekty							
ogółem (w miastach i na wsi)	ob.	2	2	2	2	2	2
powierzchnia							
ogółem (w miastach i na wsi)	ha	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
zieleń uliczna							
powierzchnia							
ogółem (w miastach i na wsi)	ha	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
tereny zieleni osiedlowej							
powierzchnia							
ogółem (w miastach i na wsi)	ha	14,5	14,8	14,8	15,3	15,3	15,0
parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej							
powierzchnia							
ogółem (w miastach i na wsi)	ha	23,9	24,2	24,2	24,7	24,7	24,4
cmentarze							
obiekty							
ogółem (w miastach i na wsi)	ob.	-	4	4	4	4	4
powierzchnia							
ogółem (w miastach i na wsi)	ha	-	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2
las gminne							
powierzchnia							
ogółem (w miastach i na wsi)	ha	10,5	10,5	9,6	9,8	9,8	9,8
Tereny zieleni w gestii samorządów miast							
parki spacerowo - wypoczynkowe							
obiekty							
ogółem (w miastach i na wsi)	ob.	1	1	1	1	1	1
powierzchnia							
ogółem (w miastach i na wsi)	ha	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
zieleńce							
obiekty							
ogółem (w miastach i na wsi)	ob.	2	2	2	2	2	2
powierzchnia							
ogółem (w miastach i na wsi)	ha	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
tereny zieleni osiedlowej							
powierzchnia							
ogółem (w miastach i na wsi)	ha	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Żywopłoty wg lokalizacji							
ogółem (w miastach i na wsi)	m	2 556	2 390	2 390	2 146	2 146	2 178
Nasadzenia i ubytki wg lokalizacji							
nasadzenia							
drzewa							
ogółem (w miastach i na wsi)	szt.	467	230	140	85	217	174
krzewy							
ogółem (w miastach i na wsi)	szt.	870	783	0	0	630	246
ubytki							
drzewa							
ogółem (w miastach i na wsi)	szt.	80	200	50	30	100	24
krzewy							
ogółem (w miastach i na wsi)	szt.	500	700	0	0	300	15
ZUŻYCIE WODY I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW							
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności							
ogółem	dam3/rok	1 452,2	1 397,7	1 514,1	1 341,4	1 205,9	1 255,3

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA-
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

przemysł	dam3/rok	473	438	475	491	427	464
eksploatacja sieci wodociągowej	dam3/rok	979,2	959,7	1 039,1	850,4	778,9	791,3
gospodarstwa domowe	dam3/rok	672,4	658,7	763,3	643,6	624,5	617,6
Komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków							
oczyszczalnie							
ogółem	ob.	2	2	2	2	2	1
z podwyższonym usuwaniem biogenów	ob.	1	1	1	1	1	1
przepustowość							
ogółem	m³/dobę	6 150	6 150	6 150	6 150	6 150	6 000
z podwyższonym usuwaniem biogenów	m³/dobę	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków miejskich i wiejskich							
ogółem	osoba	20 847	22 159	21 918	20 200	20 200	18 345
z podwyższonym usuwaniem biogenów	osoba	20 847	22 159	21 918	20 200	20 200	18 345
Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM							
ogółem	osoba	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
Ścieki wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi							
ogółem	dam³	301,0	1 375,0	1 387,8	1 527,0	1 486,2	1 533,0
oczyszczane razem	dam³	1 301	1 370	1 388	1 527	1 470	1 533
oczyszczane biologicznie	dam³	18	16	19	21	1	0
oczyszczane z podwyższonym usuwaniem biogenów	dam³	1 283	1 354	1 369	1 506	1 469	1 533
nieoczyszczane razem	dam³	0	5,0	0,0	0	16,2	0
nieoczyszczane odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam³	0	5,0	0,0	0	16,2	0
oczyszczane biologicznie, chemicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów w % ścieków wymagających oczyszczania	%	100,0	99,6	100,0	100,0	98,9	100,0
EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ							
Gospodarka ściekowa i ochrona wód, sieć kanalizacyjna							
odprowadzająca ścieki	km	3,6	0,7	4,3	2,6	1,1	-
odprowadzająca wody opadowe	km	0	0	0,4	0,7	1,0	-
Gospodarka wodna							
sieć wodociągowa	km	1,2	0,9	1,1	1,0	0,5	-
NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WG KIERUNKÓW INWESTOWANIA							
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wg kierunków inwestowania							
ogółem	tys. zł	139,0	45,0	139,0	114,4	75,6	-
ujęcia i doprowadzenia wody	tys. zł	139,0	45,0	139,0	114,4	75,6	-
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska wg kierunków inwestowania							
ogółem	tys. zł	606,9	1 063,3	6 546,4	2 885,0	852,3	-
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	tys. zł	246,9	698,1	4 738,4	2 122,3	0	-
gospodarka ściekowa i ochrona wód	tys. zł	307,0	54,0	1 046,0	638,7	364,3	-
gospodarka odpadami	tys. zł	53,0	77,6	762,0	124,0	488,0	-
pozostała działalność związana z ochroną środowiska	tys. zł	0	233,6	0	0	0	-
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu							
ogółem	tys. zł	246,9	698,1	4 738,4	2 122,3	0	-
zapobieganie zanieczyszczeniom razem	tys. zł	231,9	698,1	4 738,4	2 122,3	0	-
zapobieganie zanieczyszczeniom nowe techniki i technologie spalania paliw	tys. zł	231,9	641,6	4 738,4	2 122,3	0	-
zapobieganie zanieczyszczeniom modernizacja kotłowni i ciepłownictwa	tys. zł	231,9	641,6	4 738,4	2 122,3	0	-
Gospodarka ściekowa i ochrona wód							
ogółem	tys. zł	307,0	54,0	1 046,0	638,7	364,3	-
sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki	tys. zł	307,0	54,0	895,1	392,0	108,0	-
sieć kanalizacyjna odprowadzająca wody opadowe	tys. zł	0	0	150,9	174,5	256,3	-

oczyszczalnie ścieków komunalnych	tys. zł	0	0	0	72,2	0	-
Gospodarka odpadami							
gospodarka odpadami ogółem	tys. zł	53,0	77,6	762,0	124,0	488,0	-
zbieranie odpadów i ich transport	tys. zł	53,0	15,0	762,0	73,0	488,0	-
zbieranie odpadów komunalnych i ich transport	tys. zł	53,0	15,0	762,0	73,0	488,0	-
recykling i wykorzystanie odpadów	tys. zł	0	62,6	0	51,0	0	-
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska							
ogółem	tys. zł	0	233,6	0	0	0	-
oszczędzanie energii	tys. zł	0	233,6	0	0	0	-

8. Elementy zagospodarowania przestrzennego o charakterze ponadlokalnym

Elementami o charakterze i zasięgu ponadlokalnym wymagającymi uwzględnienia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka są elementy wynikające ze studium zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego i dotyczące:

- celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na obszarze miasta Hajnówka,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych wynikających z polityki przestrzennej.

8.1. Cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze miasta

8.1.1. Ochrona i kształtowanie środowiska poprzez:

- Zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego województwa,
- Zachowanie obszarów i obiektów prawnie chronionych,
- Podniesienie statusu ochrony prawnej wybranych elementów systemu przyrodniczego województwa,
- Ochrona środowiska oraz warunków życia i zdrowia ludności.

8.1.2. Polityka rozwoju rolnictwa

Hajnówka należy do IV rejonu agrarnego, charakteryzującego się niską waloryzacją rolniczą i małymi obszarowo gospodarstwami rolniczymi produkującymi głównie na zaopatrzenie miasta, takie jak warzywa, owoce, ziemniaki, mleko, drób.

8.1.3. Doskonalenie funkcjonowania i poprawa warunków komunikacji poprzez:

- dostosowanie stanu technicznego i układu dróg do zmieniających się potrzeb transportowych,
- utrzymanie w dobrym stanie technicznym torów linii kolejowych,
- dostosowanie komunikacji zbiorowej do wzrastającego standardu usług i ochrony środowiska.

8.1.4. Polityka w zakresie energetyki i telekomunikacji

- Dostosowanie systemu energetycznego do potrzeb wynikających z długofalowego rozwoju zagospodarowania województwa oraz stworzenia warunków sprawnego i niezawodnego funkcjonowania systemu - zapewniającego zaspokojenie potrzeb odbiorców w sposób ciągły i efektywny ekonomicznie.
- Gazyfikacja miasta poprzez budowę gazociągu wysokiego ciśnienia od istniejącego gazociągu w/c Bobrowniki - Białystok - Wyszków - Rembelszczyzna poprzez gminy Poświętne - Wyszki - Bielsk Podlaski – do Hajnówki oraz budowę stacji redukcyjno - pomiarowej 1°.

- Utrzymanie istniejących urządzeń ciepłowniczych oraz rozbudowa urządzeń i systemów ciepłowniczych z ukierunkowaniem na zmniejszenie ujemnego wpływu na środowisko źródeł ciepła, pracujących na paliwo stałe.
- Rozwój telekomunikacji w mieście poprzez rozbudowę sieci abonenckiej na terenie miasta w oparciu o nowe centrale cyfrowe.
- Poprawa obsługi przez telewizję i radio poprzez uruchomienie stacji przekaźnikowej w południowo-wschodniej części województwa.

8.1.5. Polityka przestrzenna województwa w zakresie ściekowej odpadami stałymi zakłada:

- uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście, w którym zakłada się rozbudowę sieci wodociągowej z umożliwieniem korzystania z niej ok. 100% mieszkańców, poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej z objęciem całej zwartej zabudowy w mieście,
- rozwiązanie problemu gospodarki odpadami w mieście.

8.2. Zadania dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych

1. Zabezpieczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i planach miejscowych warunków funkcjonowania elementów systemu przyrodniczego województwa doliny rzeki Leśnej Prawej i innych mniejszych cieków oraz Puszczy Białowieskiej.
2. Podniesienie statusu ochrony prawnej Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Białowieskiej.
3. Utrzymanie nienaruszalnych przepływów biologicznych rzeki Leśnej Prawej i pozostałych cieków.
4. Odprowadzanie do wód powierzchniowych i gruntowych ścieków sanitarnych i przemysłowych w stopniu zapewniającym utrzymanie obowiązującej klasy czystości wód.
5. Zwiększenie udziału proekologicznych paliw w ciepłownictwie scentralizowanym i indywidualnym.
6. Określenie zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy w stosunku do ulic i linii kolejowych o znacznej uciążliwości akustycznej.
7. Zachowanie odpowiednich stref ochronnych od linii napowietrznych WN i rozdzielni energetycznych.
8. Opracowanie studium wartości kulturowych miasta oraz objęcie ochrony konserwatorskiej układu przestrzennego miasta. Zapewnienie sposobu użytkowania obiektu zabytkowego gwarantującego utrzymanie w dobrym stanie technicznym.
9. Realizacja kina.
10. Realizacja bazy turystycznej tj. bazy noclegowej, gastronomicznej, infrastruktury technicznej. Utrzymanie i podnoszenie standardu istniejącej bazy noclegowej.
11. Racjonalne wykorzystanie majątku produkcyjnego Skarbu Państwa poprzez jego prywatyzację gwarantującą najlepsze wykorzystanie urządzeń, kadr i tradycji produkcyjnych w Hajnówce.
12. Racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej.
13. Wspieranie tworzenia się firm specjalistycznych zajmujących się zaopatrzeniem i zbytem produkcji oraz mechanizacją.
14. Ochrona wartościowych gruntów rolnych, przed przeznaczaniem ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, na cele osadnictwa i rozwój ponadlokalnej infrastruktury technicznej.
15. Tworzenie warunków do ekologicznego rolnictwa.
16. Modernizacja drogi Nr 689.
17. Budowa brakujących odcinków ulicy na przedłużeniu ul. Białowieskiej dla stworzenia możliwości przejazdu drogą Nr 689 z ominięciem centrum miasta.

18. Modernizacja linii WN 110 kV RPZ Hajnówka - RPZ Lewkowo.
19. Budowa linii WN 110 kV RPZ Hajnówka - RPZ Czeremcha.
20. Modernizacja i rozbudowa RPZ-tu Hajnówka.
21. Budowa gazociągu w/c od ist. gazociągu Bobrowniki-Białystok-Rembelszczyzna poprzez gminy Poświętne-Wyszki-Bielsk Podlaski do m. Hajnówka wraz ze stacji redukcyjno - pomiarowej I ° oraz budowa posterunku gazu w m. Hajnówka
22. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w mieście z objęciem całej zwartej zabudowy.
23. Wprowadzane selektywnej zbiorki odpadów stałych pozwalającej na pozyskiwanie surowców wtórnych
24. Wprowadzenie obowiązku oddzielnego gromadzenia odpadów szpitalnych, toksycznych w miejscu ich wytwarzania do odbioru przez przedsiębiorstwa specjalistyczne zajmujące się ich utylizacją